

★A★S★D★

OBSAH 6. ČÍSLA 19. ROČNÍKU - 1987

Optimismus křesťanské naděje

Když Bohu není trapně,

proč by mělo být nám?

Já jsem Hospodin, já tě

uzdravuji

Utrpení jako hodnota,

kterou nám svěřil Bůh

Kdo má naději, má všechno

Uvěřili jsme ve spasení

v Ježíši Kristu

Ježíš

Léčit znamená čistit

Cesty ke šťastnému manželství

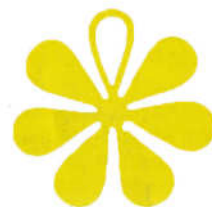
Útěky a návraty —

Lístek do Tarsu

Největší kousek

Nemám člověka

ZNAMENÍ DOBY

STŘECHA NAD HLAVOU

„...nenacházeli cestu k místu, kde by mohli bydlet, hladověli a žíznil, jejich životní síla upadala.“

Ž 107,45 (Kunický)

Uvedený text je vzpomínkou na určitý úsek dějin Božího lidu. Od té doby se život zrychlil a změnil. Svět se zmenšil v důsledku rychlého překlenutí vzdáleností i vzrůstajícím počtem obyvatel.

Není však v určitém smyslu i popisem současných okolností, které prožívají milióny lidí? Vždyť nejméně celá čtvrtina obyvatel světa žije v hygienicky nevyhovujících podmínkách. Přitom problém lidí bez přístřeší není dnes zcela jen záležitostí rozvojových zemí. Útěk statisíců lidí z vesnic do městských aglomerací nic neřeší, pouze rozšiřuje řady chudiny. Tak např. v Mexiko City, které má dnes 18 miliónů obyvatel, se na pouhém jednom procentu rozlohy země tísní dvaadvacet procent obyvatel celého Mexika. Téměř polovina obyvatel města žije v provizorních přístřešcích, z lepenky a vlnitého plechu. Obdobná situace je v Sao Paulo, Rio de Janeiro a dalších městech. Poměrně nízká úroveň bydlení je i v technicky vyspělém Japonsku. Pouze polovina bytů má běžná hygienická zařízení.

Již téměř jedenáct let je tato problematika předmětem jednání a konkrétních akcí Organizace spojených národů. V roce 1978 bylo na základě usnesení Valného shromáždění OSN ustanoveno Středisko OSN pro lidská sídliště (HABITAT) se sídlem v Nairobi. Úkolem střediska je shromažďovat a předávat informace o problematice lidských sídlišť, vypracovávat konkrétní návrhy řešení výstavby nových obydlí pro nejchudší vrstvy obyvatelstva, hledat možnosti využívání místních zdrojů stavebních materiálů a snižování stavebních nákladů. Dále podporovat důvěru ve vlastní síly a možnosti, poskytovat na žádost vlád technickou a organizační pomoc a pořádat akce, které vedou k mobilizaci sil včetně finančních prostředků, ve prospěch lidských sídlišť.

Závažnost tohoto světového problému byla zdůrazněna zvláště tím, že Valné shromáždění OSN vyhlásilo rok 1987 Mezinárodním rokem lidí bez přístřeší (International Year of Shelter for the Homeless). Rezoluce byla schválena již 20. 12. 1982.

Protože se nesetkáváme přímo s lidmi, kteří nemají střechu nad hlavou, jsou nám tyto problémy téměř cizí. Přesto nechceme tvrdit, že nevíme, co je to bytový problém. Jmenovitě řada městských obvodů našeho hlavního města eviduje tisíce žádostí o poskytnutí vyhovujícího bytu. Pokračuje výstavba stále nových bytů a staré se přestavují a modernizují. Mít vyhovující byt je u nás pokládáno za základní lidské právo.

Naše nesnáze jsou zcela jiného druhu, ale přesto nejsou zanedbatelné. Mít střechu nad hlavou je jistě prvořadé. V rostoucí industrializaci však bude vždy naléhavější otázkou, co pod touto střechou dýcháme. Příliš jsme si lichočili svými „vítězstvími“ nad přírodou. Důsledkem jsou nezádnoucí ekologické změny a někde i katastrofy. A tak v současné době patří k neaktuálnějším problémům životní prostředí a jeho ochrana. Lapidárně to vyjádřil stařícký pamětník slovy: „Střecha byla pouze došková, ale vzduch byl jako křen.“ Rostou nová rozsáhlá sídliště, ale dýchat v nich čistý vzduch je stále méně samozřejmé.

Není dost poctivě přičítat všechny negace industrializace, chemikáliím a „objektivním nutnostem doby“. Na světě je

mnoho lidí, pro které je cigareta nezbytností a kteří pokládají tabák za rajský vynález. Z ekologického hlediska je to však zcela jinak. Dokonce v některých rozvinutých kapitalistických zemích dochází k velkým protikuřáckým hnutím. Např. v USA je v posledních letech velmi nápadný pokles počtu kuřáků. Nedávný výzkum také ukázal, že tzv. pasivní kuřáci, tedy pobyt v zakouřené místnosti, je nebezpečnější, než se dosud předpokládalo. Cigaretový kouř snad může chránit před moly náš zimník, ale silně poškozuje zdraví našich nejdražších, kteří jsou s námi pod jednou střechou.

Za uvážení také stojí rozdíl mezi slovně tak blízkými pojmy, jako je dům a domov. Máme stále více domů a bytů. Přibývá úměrně i počet domovů? Co je náročnější? Postavit dům, nebo vytvořit domov? Máme střechu nad hlavou i s televizní anténou, po které k nám sklouzávají informace z dalekého světa. Ale k vytvoření šťastného domova mi neprospějí čerstvé informace o Latinské Americe, ale umění vžít se do prožitků mých dětí a ostatních členů rodiny. Láska a rodinná pohoda nevyrostá z informací, ale z ochoty věnovat čas a zájem každému z mých milých. Atmosféru rodinné pohody tvoří důvěra, otevřenost a laskavost. To je přece jen mnohem víc než kultivované a krásné prostředí hmotné zabezpečení.

Prostí a pracovití lidé v minulosti neoplývali volným časem. Mívali však v povaze něco, co se stále více vytrácí — opravdový zájem o bližní. Dovedli vyslechnout beze spěchu, co druhé zajímalo či trápilo, a nedělali to v letu s očima na pendlovkách.

Teplota domova se nedá vymyslet, naprogramovat, vytvořit nějakým dobrým zařízením, ale vzniká dobrými mezilidskými vztahy. Kdo se domnívá, že ho získá nejmodernějším způsobem vytápění nebo nákupem nejdražšího vybavení, velmi se mylí. Nepomůže ani pozvání známých, aby se tomu zázraku obdivovali. Teplota není tam, kde se cokoliv předstírá ve snaze ohromit okolí. Obklopit se tím, o čem se domníváme, že by nám to ostatní měli závidět, je značnou pošetilostí. Nemám nic proti významu vkusného a praktického zařízení, jen jde o to, nezaměnit pořadí hodnot.

Zdatnými stavebníky domů a sídlišť bývají převážně muži. Naproti tomu se zdá, že umění vytvářet domov bylo a snad i zůstane výsadou žen.

Naše děti jsou do značné míry ukazatelem atmosféry domova. Když se rády vracejí domů — ve vědomí, že je někdo čeká a s nimi počítá — je vše v pořádku. Vzácný vliv domova je pak provází i tehdy, když domov opouštějí a poprvé usínají pod cizí střechou.

V době, kdy zde žil Pán Ježíš, měli také lidé problémy se střechou nad hlavou. Slovy „l'sky doupata mají a ptactvo nebeské hnízda, ale Syn člověka nemá kde by hlavu sklonil“, nevělebil Ježíš bezdomoví a bídu, ale naznačil dávný dluh lidstva, který vzpomíná evangelista v souvislosti s narozením Pána Ježíše: „Neměli pro něj místa.“

Jistě je naší povinností pomáhat lidem, aby mohli prožít zdravý a důstojný život, avšak o dokonalém vyřešení této problematiky mluví prorok v zaslíbení nového věku, který chystá sám Bůh. Teprve pak bude v plnosti platit: „Nastaví též domů, a bydliti budou v nich, i vinice štěpovati budou, a jísti budou ovoce jejich.“ (Iz 65,21) A. BARTA

V červenci 1987 navštívila na pozvání představitelů Bratrské jednoty baptistů v ČSSR naši zemi známá křesťanská aktivistka ze Spojených států, Joni Earecksonová — Tadaová. Mám zato, že všichni, kdo jsme ji směli během několika shromáždění u nás poslouchat a pozorovat, jsme byli mile překvapeni — nejen sympatickým vystupováním a příjemným zpěvem, ale zvláště nakažlivým optimismem, chutí žít, a jistotou křesťanské naděje. Možná jsme se mnozí cítili také osloveni a snad i obvinění, když jsme si uvědomili, jak se tato těžce tělesně postižená mladá žena snaží prakticky v životě uplatnit to, co poznala z Božího slova, a jak využívá velmi omezené možnosti, které má.

Joni si v roce 1967 při koupání v moři zlomila páteř a úplně ochrnula od ramen dolů. Bylo jí tehdy sedmáct let. Další dva roky života strávila v různých nemocnicích a ústavech. Prožila několik krizových období, kdy propadala pocitům osamocení, sklíčenosti a zoufalství. Tehdy četla spisy různých filozofů a snažila se najít odpovědi na svá „proč“. Nakonec se četbou bible seznámila s lidmi, kteří milovali Boha navzdory svým nemocem a tělesným omezením. Sama popsala, jak tehdy pochopila, že Boží láska je slučitelná i s tak hrozným neštěstím, které postihlo a trvale poznamenalo její život. „Bůh není povinen nám nic vysvětlovat. Dostatečně už všechno vysvětlil na kříži. Boží záměry se nejlépe projevují v naší slabosti.“

Joni začala rozvíjet své malířské nadání. O její obrázky, pohlednice, blahopřání a kalendáře je velký zájem. Napsala tři knihy, často hovoří a zpívá na různých shromážděních.

Příběh svého života, hluboké krize po úrazu a hledání odpovědi popsala v knize „Joni“ vydané v roce 1976. Tato kniha vyšla také v českém překladu. Podle knihy byl natočen film, ve kterém Joni hrála sama sebe. Její druhá kniha „A Step Further“ (Další krok) se soustřeďuje na problém utrpení. Podává odpovědi, které autorka pro sebe objevila. V roce 1986 vyšla její třetí kniha „Choices and Changes“ (Rozhodnutí a změny). Kniha líčí natáčení filmu o jejím životě, vypráví o její službě postiženým lidem a jejím manželství s Kenem Tadou.

Joni založila a vede organizaci „Joni and Friends“ (Joni a přátelé), která se snaží pomáhat postiženým lidem a učit zdravé lidi, jak jednat s postiženými.

Při pohledu na své ochrnuté ruce Joni říká: „Někdo by mohl říct: ‚S tímhle se nedá nic dělat.‘ Nemohu vařit, uklízet... Mohu však sestavit jídelníček a rozhodovat, jak to u nás bude vypadat. Mohu najatým lidem říct, co a jak mají udělat, a mohu si také ověřit, jak to udělali. Jistě, nemohu vzít do rukou hadr nebo utěrku, ale určitě

tým způsobem se mohu zúčastnit celého dne. Velmi ráda vařím. Nemohu však rozbít vejce, nakrájet cibuli nebo promíchat obsah hrnce — mé ruce nic takového nesvedou. Jezdím však osobně na trh a vybírám ovoce, zeleninu a další potřebné suroviny. Když se vrátím domů, přijde za mnou jedna z mých přítelkyň, která mi slíbila, že mi denně na dvě hodiny „půjčí“ své ruce. Její ruce uskuteční mé nápady. Myslím si, že bychom měli víc namáhat svůj mozek a nedělat všechno dokolečka stále stejným způsobem.“

Joni denně pět hodin kreslí a maluje. Pomocí zvláštních nástavců a držátek drží pastelky a štětce v ústech. Sama k tomu poznamenává: „Určitě to není totéž, jako když se kreslí ru-

optimismus křesťanské naděje

kama. Některé věci nedokážu ústy zvládnout, a je mi to líto... Po chvíli mne začnou bolet zuby a krk mi sevre křeč. Snažím se dělat často přestávky, aby si odpočinuly také moje oči... Malováním projevují svou radost v Pánu a skromným způsobem chci vyjádřit slávu Božího stvoření, aby z něho měli radost i jiní.“

Na otázku, co je zdrojem jejího optimismu a odvahy, Joni odpovídá: „Líbí se mi slova bible, která jsou napsána v 2. Kor. 4, 8-12: ‚Na všech stranách jsme tísňeni, ale nejsme zahnaní do úzkých; jsme bezradní, ale nejsme v koncích; jsme pronásledováni, ale nejsme opuštěni; jsme sráženi k zemi, ale nejsme poraženi. Stále nosíme na sobě znamení Ježíšovy smrti, aby i život Ježíšův byl na nás zjeven. Vždyť my, pokud žijeme, jsme pro Ježíše stále vydáváni na smrt, aby byl na našem smrtelném těle zjeven i Ježíšův život. A tak na nás koná své dílo smrt, na vás však život.‘ Mohla jsem sledovat, kolikrát se tato slova naplnila v mém životě.“

V řadě oblastí života, kde podobně a často i mnohem méně postižení lidé bolestně a namnoze i bolestinsky rezignují, snaží se Joni hledat možnosti a způsoby, jak se uplatnit a jak prožít všechno dobré, co život nabízí. K jednomu z takto překvapivě odvážných kroků v jejím životě došlo 3. července 1982. Před zraky mnoha svědků a přítel došla na invalidním vozíku „k oltáři“ a uzavřela sňatek. Její manžel Ken Tada, Američan japonského půvo-

du, pracuje jako středoškolský profesor dějepisu a tělocviku. „Pokud jde o rodinu,“ říká Joni, „trávíme mnoho času s příbuznými mého manžela a různými přáteli. Mnoho času trávím také s naším malým psem, je to člen naší domácnosti.“

Joni a její manžel Ken se snaží rozšiřovat působnost a účinnost organizace „Joni a přátelé“, aby byla co největším přínosem postiženým lidem a jejich rodinám jak v oblasti duchovní, tak i hmotné. Pořádají přednášky, semináře a různá školení. Jejich programy vysílá v USA řada rozhlasových stanic. Loni se uskutečnil další z jejích velkých snů — byl založen „Křesťanský fond pro tělesně postižené“. Pomocí tohoto fondu budou různé modlitebny a kostely vybavovány takovým zařízením a pomůckami, aby se života sboru mohli zúčastňovat také tělesně postižení lidé.

Ve snaze překonat omezení vyplývající z ochrnutí, snaží se Joni být co nejvíce samostatná. Sama používá telefon, ústy ovládá magnetofon, sama řídí elektrický invalidní vozík a zapojuje se do mnoha dalších činností. Dává jí to vnitřní uspokojení, že něčeho dosáhla, a zvládne mnoho činností. Joni k tomu dodává: „Mám velkou radost, pocit svobody, volnosti a pohyblivosti, když mohu sama řídit své auto.“ Církev, jejíž je Joni členkou, jí věnovala jako dar dodávkové auto speciálně upravené, aby ho mohla sama řídit.

Joni napsala: „Pro mne je velmi důležité, abych si co nejvíce kolem sebe udělala sama. Stejně tak velký význam má pro mne i to, že se mohu spolehnout na jiné lidi ve věcech, na které sama nestačím. Myslím si, že v podstatě většina lidí postiženým ráda pomůže. Například když jsem v nákupním středisku a musím požádat někoho úplně neznámého, aby mi otevřel dveře nebo odnesl nákup do auta, rád to pro mne udělá. Jestliže vhodným způsobem požádáme lidi, kteří zrovna příliš nespěchají, domnívám se, že většina z nich ráda pomůže. Vlastně i já určitým způsobem pomáhám jim — aby si uvědomili, co tělesně postižení lidé potřebují a jak jim mohou být prospěšní.“

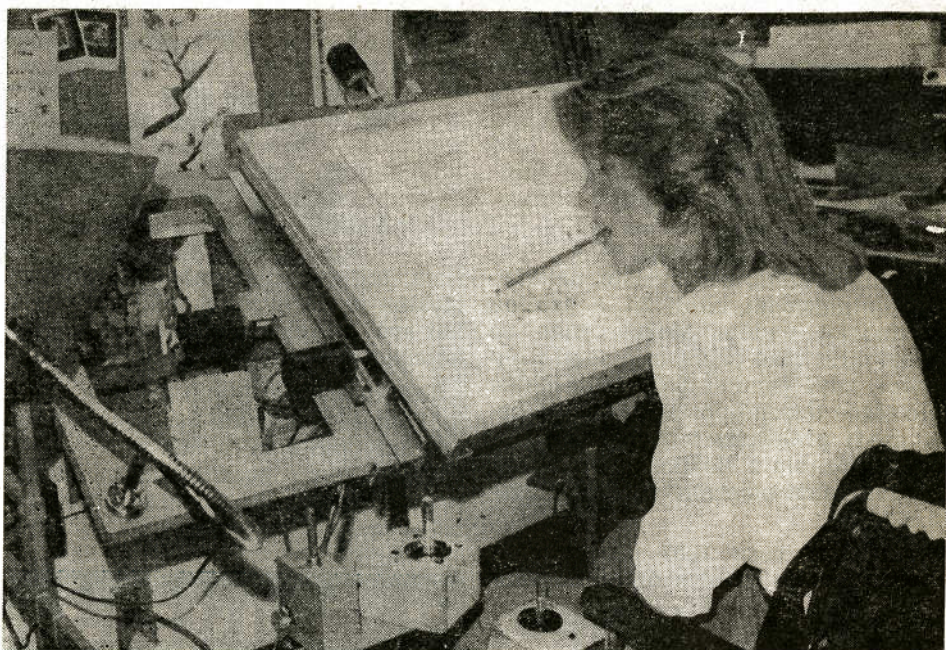
My, tělesně postižení lidé, nechceme stále jen přijímat — rádi také dáváme. Jestliže se můžeme zapojit jako aktivní členové nějakého kolektivu přátel nebo společenství věřících a být v určitém způsobu přínosem, dává nám to pocit vlastní hodnoty a jistoty, že patříme do lidské společnosti.“

Na otázku, jak dokáže ze svých životních „nelze“ a „nemohu“ odstranit předponu ne, říká Joni, a tím vlastně rozšiřuje jednu z dřívějších odpovědí: „Boží záměry se nejlépe projevují v naší slabosti. K mým nejoblíbenějším textům Písma patří 2 Kor 12,9: ‚Stačí, když máš mou milost; vždyť

v slabosti se projeví má síla. A tak se budu raději chlubit slabostí, aby na mně spočinula Kristova moc.' Kdykoli jsou naše vlastní možnosti velmi omezené, nespolehneme na sebe, nýbrž jsme nuceni spoléhat na Boží moc a milost. Pavel to znal a také já jsem o tom přesvědčen, že Boží milost nám umožňuje vykonat mnohem více, než kolik bychom zvládli sami."

Radostně jsme také naslouchali, s jakou jistotou a samozřejmostí Joni hovořila o křesťanské naději, že Pán Ježíš opět přijde na tuto zem a nastolí své království, kde Bůh bude přebývat se svým lidem „a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu, ani nářku, ani bolesti už nebude.“ (Zj 21,1.4) „Tehdy se rozevrou oči slepých a otevrou se uši hluchých. Tehdy kulhavý poskočí jako jelen a jazyk němého bude plesat.“ (Iz 35,5.6)

K. NOWAK

O LÉTÁNÍ

Létáte rádi? Myslím ve snu. Děti to umí velice dobře. I já jsem to kdysi uměl. Stačilo se odrazit a mávat rukama. Žel, dnes mi to už nejde. Ani když zkouším druhý způsob, který jsem si dal ve snu i patentovat. To jsem létal silou vůle. Stačilo se soustředit a mít motor své vlastní konstrukce poháněný energií vlastního mozku. Za tento vynález jsem si vysnil dokonce i Nobelovu cenu. Je to škoda, že jsem o tyto schopnosti přišel. Mohu již jen závidět těm mladším a mému tchánovi, který i nadále ve snu létá.

Ale nyní již vážně. Doufám, že ti z vás, kteří si poslechli píseň Orel, o níž jsem se minule zmínil, nelitují. Zůstala nám však otázka: Jak to bude s mou existencí, až čas splní své poslání a nebude?

Opět si vypůjčím myšlenku z Porty. Autor písně O létání, kterou zpívá skupina Sasanky, měl v mládí zřejmě podobnou zálibu jako já. Ve zmíněné písni zpívá: „...létá ten, kdo shodil zátěž, co ho drží na zemi...“

Jakou to má souvislost s naší minulou otázkou? Novozákonní pisatel Pavel zaznamenal tuto myšlenku: „Až totiž bude dán rozkaz, až zazní archandělův hlas a Boží polnice, sám Pán to bude sestupovat z nebe; a napřed vstanou ti kdo zemřeli v Kristu. Potom my, kteří do té chvíle zůstaneme naživu, budeme spolu s nimi uchváćeni do oblaků, abychom se ve vzduchu setkali s Pánem.“ (1 Tes 4,16.17)

Pavel zde nehovoří o létání ve snu. Přibližuje nám setkání věřících s Kristem, situaci předcházející naplnění času. Den, kdy čas ještě bude existovat, ale bude už jen skomírat. Každý, kdo chce přežít smrt času, se musí tohoto setkání zúčastnit. Ne ve snu. Ve vzduchu prožít za plného vědomí shledání s vracejícím se Ježíšem a

v jeho přítomnosti překlenout přechod z časnosti do věčnosti.

V první třídě nám naše učitelka slibovala, že za dvacet let budeme trávit neděle na Měsíci. V té době to prý bude běžné. Uplynulo již téměř 25 roků a já zatím víkend na Měsíci neprožil. A jak to tak vypadá, splnění tohoto slibu se asi tak hned nedočkám. Každý, kdo se dnes chce zúčastnit „kosmického výletu“, musí absolvovat tvrdý výcvik. I zde platí: „...létá ten, kdo shodil zátěž, co ho drží na zemi...“ Budoucí kosmonaut musí mnohé odložit. Nemůže kouřit, holdovat alkoholu, jí jen doporučené pokrmy, denní režim má rozplánovat tak, aby rozvíjel schopnosti těla, ducha i duše. Celý další život podřizuje touze být kosmonautem. Při výcviku dělá často mnohé, čemu nerozumí. Tím dokazuje svou důvěru vůči organizátorům chystaného letu.

Pokud bychom byli důslední, mohli bychom říct, že kosmonaut musí před letem odložit vše. V den startu dostane celou výzbroj potřebnou pro let. Trenýrkami počínaje, skafandrem konče.

Co myslíte, zaslouží si člověk, který prodělá takový výcvik, aby se stal kosmonautem? I když je vybrán, zůstává dlužníkem. Nikdo totiž nemůže zaplatit cenu, kterou kosmický let stojí.

Život budoucího kosmonauta nám může být příkladem. Pokud se chce setkat s Ježíšem, je třeba, abych se mnohé vzdal a odložil vše, co by mne mohlo připoutat k rodné hroudě. V přípravě na let se musím vyrovnat s otázkou životospřávy stejně jako ten, kdo se připravuje na let kosmickým korábem. Nebeský dispečer někdy požaduje činnost, která mi třeba není úplně jasná. Záleží na mně, zda mu důvěřuji. Pokud si to přeje, ví, co dělá, a já to jistě potřebuji.

A tak jsme si trochu oklikou odpověděli, jak to bude s naším bytím, až čas přestane existovat. O tom, do které ze dvou kategorií budeme Bohem zařazeni, rozhodujeme již dnes. Dejme si však pozor, abychom nedopadli jako muž, který odešel na dalekou cestu.

Jistý zaměstnanec byl svým vedoucím pověřen vyřídit důležité poslání. Když se za týden vrátil a chtěl svého vedoucího informovat, jak vše dopadlo, nikde ho nemohl najít. Ptal se jeho manželky a ta mu řekla: „Už zde není. Odešel na dalekou cestu — do nebe.“ Ten člověk ale namítal: „Paní, to nemůže být pravda. Znáám ho. Vždy, před každou cestou, se připravoval. Chystal si zavazadla. A o nebi se mnou nikdy nemluvil. Řekněte mi pravdu. Kde je?“

Chceš se setkat s Kristem v oblacích? Připravuješ se na tento okamžik? Jedině ten, kdo se zúčastní tohoto setkání, přežije zánik času, smrt, o které jsme uvažovali minule.

Odlož vše, co tě svazuje, protože „létá jen ten, kdo shodil zátěž, co ho drží na zemi.“

V. FÜRST ml.

NA TĚLESNĚ POSTIŽENÉ SE mnozí lidé dívají asi tak, jako na porouchanou nebo rozbitou věc. Teprve v posledních letech se začínáme na postižené dívat z té lepší stránky. Doufám, že tento nový trend situací podstatně změní. Většina lidí se však tělesně postiženým nejen vyhýbá, ale nejraději by je někam „odložili“, aby se na ně nemuseli ani dívat.

Nikomu z nás zřejmě nedělá zvláštní potěšení být v přítomnosti tělesně postiženého člověka. Vždy nám to připomíná naše vlastní nedostatky, omezení a slabosti. Uplatňuje se zde i určité společenské hledisko. Všichni se rádi obklopujeme úspěšnými lidmi. Výběr přátel vlastně naznačuje naši vlastní úroveň.

Greg Barshaw, kazatel, který se věnuje tělesně postiženým, tvrdí, že nepříjemné pocity a ostych v jejich přítomnosti jsou projevem naučeného chování. Není to vrozené. Malým dětem vůbec nevádí, když se mají stýkat s těmito lidmi. Nevhodným postojům se učí od dospělých. Kdybychom děti vedli k tomu, že se tělesně postižených nemusíme obávat ani se před nimi ostýchat, ale že je máme chápat, velmi snadno by našly správný vztah k lidem, kteří jsou tělesně nějak odlišní.

V minulosti se sdělovací prostředky u nás snažily vést lidi, aby měli kladný vztah k tělesně postiženým. Možná neuvědoměle šířily myšlenky jako: „Mějte soucit s těmi chudáčky,“ nebo „podívejte se na ně, jak jsou ubozí“. Vzbuzovaly spíše útrpnost než pravý zájem.

Lidé z okolí často telefonují do sboru Greta Barshawa a říkají: „Cestou jsem z auta viděl tam a tam tělesně postiženého člověka. Prosím vás, udělejte pro něho něco.“ Tito lidé však sami ani nezastaví, aby se postiženého zeptali, zda něco potřebuje, ale snaží se veškerou tíhu a odpovědnost přenést na někoho jiného. Osobně se nechťejí k postiženému ani přiblížit. Žel, mnozí křesťané jednájí podobně.

se zamysleli nad svými postoji a chováním k nim. Kristovo tělo (církve) není úplně bez lidí nemocných a postižených.

V přítomnosti takových lidí je nám však trapně a cítíme se nesví. Navíc to velmi neradi přiznáváme. Ve sboru chceme mít všechno „v perfektním balení“ a nechceme, aby bylo Bohu „trapně“.

Musíme se vnitřně osvobodit. Nemůžeme sice ignorovat své pocity, můžeme se však snížit na úroveň jiných lidí. Můžeme jim klást upřímné otázky a pozorně vyslechnout jejich odpovědi.

**KDYŽ BOHU
NENÍ TRAPNĚ,
PROČ**

**BY MĚLO
BÝT NÁM?**

JONI
EARECKSONOVÁ
—TADAOVÁ

Musíme postiženému poctivě přiznat: „Nerozumím tvým pocitům, zápasům a problémům, ale chci ti naslouchat, chci ti porozumět. Můžeš mi říct, co se v tobě děje?“

Bůh nám milostivě dal prostředky, abychom ve svém vlastním utrpení mohli potěšovat jiné trpící (2 Kor 1,4). Přesto si myslím, že bychom neměli každému tvrdit: „Chápu, jak ti je...“ Já to nemohu poctivě říct ani jiným lidem, kteří jsou stejně postiženi jako já. Mám zato, že zmíněný text Písma nás vyzývá, abychom potěšovali jiné lidi, kteří trpí, bez ohledu na to, jak trpíme sami (a každý z nás má své vlastní utrpení). Jakmile pochopíme, co určitý člověk potřebuje, měli bychom být ochotni pro něj také něco udělat. V této oblasti se však i křesťané často raději stáhnou zpět.

Když došlo k mému tragickému úrazu, bylo mi sedmnáct let. V našem

sboru nebyl nikdo tělesně postižený. Náš kazatel předtím nikdy nehovořil s nikým v invalidním vozíku. Z kazatelny však správně představil křesťanskou odpovědnost, a proto členové sboru přemýšleli, jak by mohli prakticky uplatnit své dary.

Bůh za mnou poslal šestnáctiletého kluka, kterému dal dar učit. Jmenoval se Steve. Neměl diplom z pedagogiky, nevěděl nic o tělesně postižených lidech, ale věděl, že žije jen tři kilometry od jeho bydliště a zoufale potřebuji odpovědi na své otázky a problémy.

A tak přišel — cítil se trapně, nesvůj, nervózní — a prostě řekl: „Já tomu nerozumím, ale chci ti naslouchat.“

Teprve když absolvoval několik takových setkání, vydobyl si právo, aby také mohl něco říct. Pak jsem ho já žádala, aby mě učil z Božího slova.

Bylo mu šestnáct, ale věděl, že všechno v jeho životě působí k dobrému a chtěl, aby i jiní lidé pochopili stejnou pravdu (Řím 8,28). Později mi řekl, že se cítil jako idiot, když mi tehdy říkal: „Joni, všechno v životě působí pro naše dobro.“ Jeho největším životním problémem tehdy snad bylo, aby nezmokl na trampu. Byl však citlivý a snažil se zaujmout správný postoj. Získal si mou důvěru.

Jeho úsilí přineslo užitek. Devatenáctiletá dívka si všimla, že trávíme spolu mnoho času a moje rozbité sebevědomí se znovu dává dohromady. Studovala na vysoké škole a rozhodla se, že mi pomůže, abych si doplnila vzdělání. Zorganizovala skupinu studentů, kteří mě pak vozili do školy i zpět. Když zjistila, že mám výtvarné nadání, zařídila pro mne možnost dalšího vzdělávání v této oblasti. Zorganizovala dokonce i to, aby se moje práce dostaly na různé výstavy a podobné akce.

Měla jsem ještě jinou přítelkyni — Betsy, ta měla dar milosrdenství. Neznala tolik pohotových odpovědí jako Steve, měla však „velikou krabici kapsníků“. Kdykoliv jsem byla unavena frázemi kolem sebe, mohla jsem se u ní vyplakat.

Všichni tito mladí lidé museli ve vztahu ke mně v sobě překonat určité zábrany — strach, ostych, předsudky. Jakmile překonali tuto bariéru, přestalo je znepokojovat, že nedokáží dát na všechno odpověď.

Jinou takovou bariérou je názor, že sbor potřebuje mnoho finančních prostředků a snad i pracovních sil, aby se mohl věnovat tělesně postiženým lidem. Taková služba může začít u jednoho nebo dvou postižených, k tomu stačí hrstka soucitných lidí, kteří mají základní znalosti bible a jsou ochotni věnovat této službě trochu času.

Sbor nepotřebuje speciální automobil a zvláštní zařízení, aby se postižení lidé mohli dostat do shromáždění a podílet se na životě sboru. Ve většině

Joni

Říká se, že 10 % naší populace je tělesně nějak postiženo. To teoreticky znamená, že každý kazatel by si měl při pohledu na shromáždění uvědomit, že 10 % z členů sboru je nějak tělesně poznamenáno — mají silnou artrózu, nedoslýchají, nevidí, mají omezenou pohyblivost nebo jsou nějak jinak postiženi. Samotná přítomnost těchto lidí ve shromáždění nás nutí, abychom

případů se doprava dá zvládnout běžnými auty. Tělesně postižení lidé se mohou také aktivně zúčastnit mnoha sborových programů.

Naše víra se podle slov ap. Jakuba (2, 14) musí projevovat konkrétními činy. Velmi se mi líbí v evangeliu Lukáše slova Pána Ježíše, že máme na své slavnosti zvát lidi chudé, kulhavé a slepé. Proč? Protože nám to nemohou nijak odplatit. Tělesně postižení lidé se dovedou radovat z prostých věcí. Smysl života nalézám v Božím pohledu na svět. To jsem pochopila až po svém úrazu. Rok a půl jsem se

Mám velkou radost už jen z toho, že se dokážu sama najíst. Moji přátelé se nemusejí starat o to, aby mě nakrmili, a tím už získávám pocit užitečnosti a samostatnosti. Byla jsem přimmo vzrušená, když jsem mohla začít sama řídit automobil. To znamená, že už nemusím pokaždé někoho žádat, aby mě někam dopravil.

Vím, že to může znít velmi zjednodušeně, ale Westminsterské vyznání to říká pravdivě: „Hlavním cílem člověka (tím, co dává jeho životu smysl) je oslavovat Boha a vždy se v něm radovat“. Zahrnuje to každodenní všed-

nemohla ani posadit do invalidního vozíku. Žila jsem v ústavu a začala si myslet, že už nikdy neuvidím život za zdmi ústavu. Skřípala jsem zuby a odmítala se smířit se svým stavem. Říkala jsem si, že si nikdy nezvyknu.

Později jsem však pochopila, co znamenají slova ap. Jakuba, že „každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování je shůry, sestupuje od Otce“. (Jak 1,17) V utrpení se učíme více si vážit dobrých Božích darů. Radost nám pak udělá kus pizzy, zmrzlinový pohár, potěšíme se pohledem na pěkné barvy nebo příjemnou vůni.

ni život, vztahy k jiným lidem, schopnost myslet, hovořit, číst, usmívat se a dávat.

Můj úsměv není reklamní póza, ani psychická stylizace, i když si to někteří lidé myslí. Dotýká se mne utrpení jiných lidí a trpím podobně jako ostatní postižení. Cítím se svázána svým stavem. Čas od času jsem na několik měsíců upoutána na lůžko, není to nic zábavného. Plně jsem se však smířila se svým stavem a věřím, že je to z Božího dopuštění.

Někteří kazatelé se vyhýbají otázce utrpení nebo v této souvislosti zapo-

mínají zdůrazňovat Boží svrchovanost. Vím, jak je to choullostivé kázat o utrpení z Boží perspektivy. Budeme-li však zdůrazňovat Boží postoj k této otázce, více lidí najde správný vztah k tělesně postiženým.

Tělesně postižení lidé jsou nejlepší názornou pomůckou, kterou nám Bůh ukazuje, kdo je. Jeho moc se nejplněji projevuje ve slabosti (2 Kor 12,10). Kdo je v hodnocení lidí bezmocnější než tělesně postižený člověk?

Skoro mám takový dojem, jakoby Bůh rád rozvěšoval „špinavé prádlo“. Dělá to proto, aby umlčel všechny posměvače a kritiky, kteří volají: „Jak můžete věřit v Boha, když na vás dopouští něco takového?“ Když svět sleduje trpělivou vytrvalost Božího lidu, jak žije, miluje, důvěřuje a poslouchá svého Boha, musí nakonec vyznat: „Jak velký musí být jejich Bůh, když jim dává sílu k takové věrnosti.“

Neusmívám se navzdory svému utrpení, ale proto, že Kristus koná velké věci v mém životě. Vím, že to není postoj „z tohoto světa“ a že jen málo lidí mu plně rozumí. Je to část Božího požehnání postiženým lidem.

(Převzato ze zahraničního časopisu se svolením autorky)

Uprostřed nádherné, radostné přírody vidíme, jak jede na vozíčku ochrnuté dítě. Kdo má ve vztahu k bližnímu srdce na pravém místě, tomu je okamžitě jasné, že zde něco v našem světě není v pořádku, že svět — ve kterém je možný tento obraz utrpení a zármutku — není původním Božím stvořením. Zde se prolomilo do světa něco protibozžského. Svět odpadl od svého původního určení. Ničící mocnosti zvítězily svým násilím. Jen v bezbožném světě existuje nemoc. Protože svět onemocněl tím, že mu chybí Bůh, existují nemocní lidé. Jenom svět, který by byl opět plně skrytý v Bohu, vykoupěný svět, je možný bez nemocí.

V bibli se setkáváme s neobvyklým textem: „Avšak v nemoci své nehledal Boha, ale lékaře.“ (2 Par 16,12) Jednalo se o zbožného muže, kterého jinak bible chválí za velkou horlivost pro Boží věc. Ale tento muž myslel při vši zbožnosti velmi moderně, takže ostře rozlišoval mezi náboženskými záležitostmi, ve kterých se člověk obrací na Boha a pozemskými záležitostmi, při kterých člověk hledá pomoc u pozemských institucí. Nemoci, a obzvláště pozemské nemoci, jsou pozemské záležitosti, s pozemskými příčinami a pozemskými léčebnými prostředky. Nemoci tedy patří k lékařům, ale ne před Boha. Jak bychom také mohli Boha, Pána vesmíru, zatěžovat svými malými tělesnými neduhů? Bůh má přece jiné starosti.

Je to jistě myšleno rozumně a snad také i opravdu zcela nábožensky. Ale je to nesprávné. Samozřejmě mají nemoci své pozemské příčiny a pozemské léčebné prostředky. Ale tím se vůbec neříká o existenci nemocí všechno a zvláště ne to rozhodující. Samozřejmě, že má jít nemocný k lékaři a tam vyhledat pomoc. Avšak pouze tím neučinil a nerozpoznal to nejdůležitější. Za pozemskými příčinami a pozemskými prostředky stojí nadzemské příčiny a nadzemské léčebné prostředky nemocí. Pokud to opomíjíme, nebereme vlastní nemoc vážně, nechápeme vůbec její podstatu. Její prokletí a požehnání zůstávají nerozpoznány.

Nemoc patří ve zvláštním smyslu k Bohu. Bible nevyčítá člověku, že jde se svojí nemocí k lékaři, nýbrž že nejde také k Bohu. Není náhodou, že Kristus žil v nápadné blízkosti nemocných, že slepí, chromí, hluchoněmí, malomocní a duševně nemocní se cítili k němu neodolatelně přitahováni a vyhledávali jeho společenství. Proč Kristus neposlal tyto lidi k lékařům? Jistě ne proto, že chtěl poškodit pověst lékařů nebo předvést vlastní zvláštní umění či sugestivní schopnosti, nýbrž aby ozřejmil, že Bůh a nemoc, Kristus a nemocní spolu zcela úzce souvisejí.

Kristus chce být pravým lékařem nemocných. „Já jsem Hospodin, já tě uzdravuji.“ (2 Moj 15,26) To říká Bůh,

„JÁ JSEM HOSPODIN, JÁ TĚ UZDRAVUJI“

to říká Kristus. Stvořitel a Vykupitel světa se nabízí nemocnému jako lékař. Chceme nechat tuto nabídku nepovšimnutu, když jsme na tak mnohé, nedůležité nabídky s větším nebo menším úspěchem reagovali?

Kdo jen tuší souvislost mezi Bohem a nemocným, kdo bere vážně tu neočekávanou nabídku, pro toho se může stát nemoc poukazem na hřích lidstva, na rozbití společenství mezi stvořením a Stvořitelem. Zde leží nadzemské důvody i hlubiny nemoci. Je to hřích světa a je to můj vlastní hřích, který je mi připomenut. Má nemoc nemusí být nutně důsledkem nebo trestem za určitý konkrétní hřích, jímž bych se měl obviňovat — i tak to může být, ale nemusí to tak být nezbytně. Každá nemoc mi však dovoluje nahlédnout do hlubin hříchu světa a mé osobní bezbožnosti. Tento pohled mne však vede k Bohu. Když jsem nahlédl do propasti, neprosím nejprve o osvobození od toho či onoho utrpení, nýbrž přicházím před Boží tvář s vyznáním své dlouho skrývané viny. Tělesná nemoc mne chce naučit rozpoznat, že má vlastní nemoc vězí mnohem hlouběji, tak hluboko, že ji nemůže uzdravit žádný pozemský lékař, protože má vlastní nemoc je můj hřích. Nemocné je nejen mé tělo, mé nervy, má mysl, nýbrž má celá existence, mé srdce je nemocné, nemocné

nevěrou, strachem, svévolností mého vlastního života. A který zdravý netrpí současně také touto nejskytější a současně nejnebezpečnější nemocí? Nyní vím, že mi může být pomoheno jen, když se celá má bytost vyléčí, uzdraví a stane se novou. Jak se to může stát? Odpověď je zcela jednoduchá, a přece zasahuje do největších hloubek našeho života: pravou zpovědí a Božím odpuštěním všech mých hříchů. To se sice někomu může zdát jako podivný obrat a řešení této otázky — avšak jen tomu, kdo ještě neprožil uzdravení celého člověka zpovědí a odpuštěním. Co znamená zpověď? Otevřít se Ježíši Kristu se všemi svými hříchy, slabostmi, nepravostmi, utrpením a bez jakýchkoliv výhrad vydat své srdce v moc jeho Slova. Není to nic jednoduchého a může nám to připadat těžší než nějaká nebezpečná operace.

Co znamená odpuštění? Vymazání celé mé žalostné, zbloudilé a nepodařené minulosti (o které možná vím jen já sám) Božím rozhodujícím slovem a darem nového, radostného počátku mého života.

Kdo mi může darovat takový nový počátek? Nikdo jiný než jedině ukřižovaný a živý Ježíš Kristus, který zakusil bídu života a překonal ji společenstvím s Bohem. Je jediným lékařem, který zná mou nehlubší nemoc, který ji nesl sám na sobě. On je Zachránce, který dokáže vyléčit srdce, duši i tělo.

Jak souvisí odpuštění hříchů s tělesným zdravím? Více než většina lidí tuší. Samozřejmě, jde o tajemnou souvislost. Ale není přinejmenším tolik pochopitelné, že od člověka, který se ve svém srdci stal opět svobodným a radostným, jednoduše mnohé tělesné obtíže odpadají? Tělo onemocnělo častokrát jenom proto, že je přenecháno samo sobě, protože se stalo vlastním pánem. Nyní však získalo opět pravého Pána, který mu vládne. Tělo již není pánem. Stalo se jen nástrojem, vlastně více než to, „chrámem Ducha svatého“. Existují mnohá utrpení, která přijetím zaslíbeného odpuštění nejsou viditelně zmírněna a odstraněna. Ale skrytá souvislost mezi odpuštěním a tělesným zdravím může se projevit i tak, že jsou všechny medicínské pojmy přeskočeny a lékaři stojí před záhadou. Jedno je jisté: tak jako je nevěra příčinou ničení, nemocí těla i duše, tak je víra pramenem všeho vyléčení a uzdravení.

Když se Kristus zve lékařem nemocných, pak padá na každého nemocného — ať je jakkoliv ubohý — zář Božího milosrdenství. Nemocný patří Bohu. Na něm chce Bůh uskutečnit svou záchranu. Tak nás potkává v nemocném bratru samo Boží milosrdenství, které je v Ježíši Kristu lékařem nemocného. Nemocný touží po uzdravení, Kristus mu dává víc: svou záchranu.

DIETRICH BONHOEFFER

Je to neuvěřitelné, ale dovidáme se, že makrofázy — obranné buňky našeho těla — určitým způsobem komunikují s naším mozkiem. Napětí, obavy a strach mohou způsobit oslabení obranného, imunitního systému a nemoc má zelenou. Naopak — pevná důvěra nám může pomoci z okovů těžké nemoci. Odborníci stále více tvrdí: „Naděje je nejsilnější zbraň, jakou proti nemoci máme.“ (100 + 1, 22, 24/86: „Naše vnitřní války“)

Člověk má řadu potřeb. Potřebujeme vzduch, potravu, teplo, střechu nad hlavou. Důležitý je také pocit bezpečí. Jak nám přibývá let, roste také pochopení toho, že jednou z nejdůležitějších potřeb člověka je **vědomí otevřené budoucnosti**.

Někdy je to otázka života, nebo smrti. Mladý člověk po těžké havárii na motocyklu přišel o obě nohy. Propadl naprosté beznaději. Zdálo se mu, že život se před ním uzavřel. Ve chvíli největší deprese chtěl skoncovat se životem. Několik hodin před tím se mu ale dostal do rukou časopis. Uviděl v něm fotografii, na níž seděl Clay Regazzoni, známý automobilový závodník, v pojízdném křesle. Při závodech v USA narazil při rychlosti 200 km za hodinu do betonové zdi. Lékaři mu zachránili život, ale ne schopnost chodit. Regazzoni však nekapituloval. Žije dál optimistickým životem.

Mladík se dívá na fotografii. Clay se na ní usmívá, zúčastňuje se právě závodů stejně postižených lidí, závodících na tom, co jim nahrazuje nohy. „Běhají“ na invalidním vozíku. Další zase plavou nebo hrají kuželky.

Před mladíkem se pootevřel život — sice trochu jiný než dosud, ale přece život s určitými možnostmi. Až mnohem později se přiznal, že byly chvíle, kdy chtěl všechno skončit.

Ano — naděje se sice nedá jíst, přesto však vyživuje. Jak krásně zní slovo „naděje“! Naše století bylo nazváno stoletím naděje, ale také stoletím strachu a zklamání. Jedinci i celé národy se přesvědčovali o pravdivosti slov starého rabína, kterého se před jeho smrtí synové ptali: „Otče, řekni nám, jaké je největší poznání, ke kterému jsi v životě přišel?“ A starý rabín vydechl: „Že všechno je jinak.“

Kolik zklamání přinesly národům naděje, vkládané do různých „vůdců“ a idejí. Technické vynálezy a vědecké objevy přinesly ulehčení práce, změnily styl života lidí. Ale zrovna tak ohrožily nejen jedince, nýbrž v případě atomové energie i celé lidstvo. Zklamané naděje se proměňují v popel skepse, pesimismus a lhostejnost ke všemu a ke všem.

Myšlenka, že ráj nevybudujeme zde na zemi a nepotřebujeme iluzi budoucího posmrtného „nebe“, se dnes již nehlasá s takovou jistotou, jakou jsme viděli u našich otců. Víme totiž, že „všechno je jinak“. Problémy konzumní společnosti nás vedou k vystřízlivění z myšlenky, že plný stůl je cesta ke

štěstí člověka. Navíc se na povrch může společnost jevit blahobytně, ale ve skutečnosti se v ní dál odehrávají osobní tragédie. A nejsmutnější je utrpení a bolest v osamocení uprostřed lhostejného davu, kde každý usiluje o své soukromé „štěstíčko“. Ví totiž, jelikož mu to říkali od školních lavic, že k dispozici má jen tento život a jestliže v něm nedosáhne štěstí, prohrál všechno. Mimo tento život — jak věří — není nic jiného.

Myslíci lidé dnes cítí, že takový názor ochuzuje život člověka. Ochuzuje ho o naději.

Křesťanství přišlo do světa antického myšlení. Starí Řekové — to se nedá upřít — byli bystří pozorovatelé života. Když nedovedli vysvětlit dění světa, alespoň ho přesně ve svých bájích vystihli a popsali. Jak je to s nadějí na tomto světě, o tom napsal Hésiodos v 8. — 7. stol. př. Kristem v báji o Pandoře. Prométheus dal lidem oheň. Tím se osamostatnili, vyráběli nástroje, obdělávali pole, stavěli domy. Lidé se stali soběstačnými a přestali se bát bohů. To se nelíbilo Diovi a rozhodl se seslat na lidi zlo. Vytvořil z hlíny a vody krásnou dívku — Pandoru. Olympští bohové jí dali do skříňky různé dary, ale především všechna zla světa: nemoci, bolesti, hoře a strádání. Pandora přišla k lidem, otevřela skříňku a na svět vyskočila různá ta zla. Pandora rychle skříňku zavřela; a tak další zla, ale i dobré dary bohů zůstaly ve skřínce. Mezi těmito dary byla i naděje.

A tak žil řecký i římský člověk bez naděje. Zůstala pro ně na dně Pandořiny skříňky. Proto apoštol Pavel píše těmto lidem: „Byli jste bez naděje a bez Boha na světě...“ Ef 2,12

J. W. Goethe chtěl tuto báji zásadně upravit. Začal si dělat poznámky k divadelní hře, ve které by z Pandořiny skříňky vyšla na svět i naděje. Jeho přání se ale nesplnilo, myšlenka zůstala jen v poznámkách. Než hru napsal, velký básník a myslitel zemřel. Sám zakusil to, co již Hésiodos viděl jako

skutečnost nejskutečnější, že smrt obrací všechny naděje člověka v prach a popel.

Mnozí nás budou jistě ujišťovat rozvážným hlasem, že smrt je přirozenou částí života. Že je dokonce nutné udělat místo pro další lidské bytosti, které přicházejí na svět.

Rozum to snad chápe, ale srdce se tomu vzpírá. A právě naděje, to je hlas, to je touha srdce proti rozumu. Že by tato nejhlubší touha lidského srdce, touha po životě bez nemoci, bolesti a smrti neměla být nikdy splněna? Ne, naděje nezůstala na dně Pandořiny skříňky.

Naděje přišla na svět a má jméno Ježíš. Matouš, jeden z těch, kteří s Ježíšem chodili celá tři léta, byl jistě jako bývalý celník dobrý počtář. A přece vyměnil místo s jistou penzí, ale také s hrobem, za naději, kterou mu nabídl Ježíš. Je možné, že si někdy na to své bývalé místo vzpomněl. Proto velmi pozorně vyslechl a zaznamenal rozmluvu Ježíše s Petrem, který se Mistra zeptal: „My jsme všechno opustili a šli za tebou. Co za to dostaneme?“ Ježíš odpověděl: „Každý, kdo pro mne opustí dům, pole... stokrát více dostane a za podíl bude mít věčný život.“ (Mat 19,27-29)

Ježíš zcela jasně říká, že přišel, aby dal člověku věčný život. Z evangelí se dovidáme, že nastala chvíle, kdy mnozí od Ježíše odešli. „Vy také chcete odejít?“ obrací se na učedníky. Petr za všechny odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Vždyť ty máš slova o věčném životě.“ (Jan 6,68)

Různé věci slibovali velcí vůdcové lidem, aby je získali pro své cíle a plány. Žádný však nepřišel s nabídkou věčného života. Jistě proto, že to není v lidských silách. Když Pavel mluvil před aténskými filozofy o vzkříšení Ježíše z mrtvých, vyvolalo to u nich jen smích (Skut 17,32).

Jak je tedy možné, že učedníci s plnou jistotou mluvili o věčném životě jako odměně pro Ježíšovy následovníky? Jak je možné, že oni za tuto naději položili i své životy? Je to pochopitelné jen tehdy, když přijmeme za pravdivé jejich svědectví, že Ježíš vstal po ukřižování z mrtvých. Oni ho viděli, oni se ho dotýkali, slyšeli jeho slova a vydávali svědectví o jeho vzkříšení (Skut 4,33).

Jistota naděje na věčný život byla u apoštolů založena na vzkříšení Ježíše. „Bůh Ježíše vzkřísil, i nás vzkřísí...“ (1 Kor 6,14) Nebyla to naděje založená na iluzi a přání, které by zplodilo myšlenku, ale na osobní zkušenosti. Petr napsal: „Čekáme novou zem a nové nebe...“ (2 Petr 3,13)

Je pravdou, že v minulosti mnozí omlouvali zlořády na zemi tím, že v nebi to již nebude. Mluvili jen o nebi a zapomněli na zemi, na to, že Ježíš a později apoštolové jasně učili: Právě náboženství je sytit hladové, odívat nahé, starat se o vdovy a sirotky (Jak 1,27; Jak 2,15-16).

Zamlčovat, že to byli především věřící lidé, kteří se snažili změnit úděl chudých a trpících již zde na zemi, to není čestné. Jména — jako Florence Nightingalová, Albert Schweitzer, matka Tereza z Kalkaty — jsou známá celému světu. Na druhé straně — celá rodina posledního ruského cara Mikuláše II. se jistě považovala za křesťanskou, ale bída miliónů v jejich zemi jim byla lhostejná. Jak kruté na to doplatili, to je dobře známo.

Svět se od těch dob radikálně změnil. Nenechme si ale na oči nasazovat brýle mámení. Zvěst o naději je nám zrovna tak potřebná jako v době apoštolů. Ti, kteří zakouší, co je to bolest, nemoc a smrt, ti, které drtí skutečnost, že už před sebou nemají výhled — mohou uvidět naději.

Jana, který žil z dvanácti apoštolů nejdéle, Ježíš poctil tím, že mu dopřál vidět tu novou zemi. Jan nepíše: „Já jsem si představoval tak a tak...“ ale píše: „Já Jan viděl jsem nové nebe a novou zemi...“ Bůh setře každou slzu z očí... nebude již smrti ani zármutku ani bolesti, protože starý svět pominul... Ten, který seděl na trůnu, řekl: Hle, obnovuji všechno! Na-

piš... Tato slova jsou spolehlivá a pravdivá...“ (Zj 21,1-5)

„Mnozí vykládají tyto pravdy o nové zemi jen v duchovním smyslu z obavy, že by se to mohlo jevit jako příliš hmotné. Kristus dal ujištění svým učedníkům, že odchází připravovat pro ně příbytky v Otcově domě. Ti, kdo přijímají učení slova Božího, nejsou o nebeských příbytcích zcela nevědomí.“ (EGW, VLB, 478)

A přece — ...oko nevidalo, ani ucho neslychalo, ani na mysl lidskou nevstoupilo to, co Bůh připravil těm, kteří ho milují...“ (1 Kor 2,9) „Bydliti bude lid můj v obydlí pokojném, v příbytcích nejbezpečnějších...“ „...kulhavý poskočí jako jelen...“ (Iz 32,18; Iz 35,6) „Bude se tam rozvíjet každá vloha, zdokonalovat každá schopnost. Růst znalostí neunaví mysl a nevyčerpá tvůrčí sílu. Bude tam možno uskutečnit nejvelkolepější díla, dosáhnout nejvznešenějších tužeb, uskutečnit nejvyšší cíle. Přesto stále zůstanou nové divy, jež bude možné obdivovat, nové pravdy, jež bude možné odhalovat, a nové úkoly, jež budou rozvíjet síly mysli, duše a těla. Všechny poklady vesmíru

budou volně přístupné, aby je vykoupení Boží mohli studovat.“ (EGW, VLB 480)

To, co tam bude nejvzácnější, bude společenství s Bohem: „Bůh bydliti bude s nimi.“ (Zj 21,3)

Umíral starý věřící muž. Kázatel ho chtěl potěšit a začal mu číst z knihy Zjevení 21. kapitoly popis nebeského Jeruzaléma: hradby z jaspisu, základy vyzdobeny drahokamy, ulice z ryzího zlata. Umírající muž ho přerušil: „Pryč s tím smetím. Já se těším, až obejmou šíji svého Spasitele...“

Nejde zde především jen o to, co očekáváme, co je naší nadějí, ale v první řadě kdo! Kdo skutečně ten nový svět, kdo je toho schopen? Apoštolové vydali svědectví slovem i činem: „Kristus!“ Ježíš Kristus ve svém slavném druhém příchodu nastolí počátek nového věku, Božího království. A na otázku — „Jak se mohou stát účastníkem života na té nové zemi?“ — Ježíš odpovídá: „Nebo Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3,16)

L. ŠVIHÁLEK

poznali jsme a uvěřili

UVĚŘILI JSME VE SPASENÍ V JEŽÍŠI KRISTU

Na rozdíl od prvních křesťanů je dnes mnoho věřících, kteří v poznání Ježíše Krista došli pouze na půl cesty. Na základě evangelijních zpráv uvěřili, že byl Božím Synem, že byl ukřižován, zemřel, vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa. To všechno je v bibli popsáno očividnými svědky těchto událostí. Jejich líčení je natolik živé, že strhen čtenáře, aby si učinil jisté představy o Ježíšově pozemském působení a na pozadí vytvořeném těmito představami, pak vyrůstá jeho víra v Krista. Pokud jde ovšem o další obraz Ježíšova díla, zde jsou mnozí odkázáni jen na velmi stručné vyjádření své víry. Činí to obvykle naučenými slovy: „...vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé.“

Nejednou jsem se již setkal s názorem, že o Kristově pozemském životě musíme vědět mnohem více než o jeho současném postavení. Jistý věřící — jinak horlivý a aktivní křesťan — mi před časem řekl: „Vždyť o Ježíšově pozemském působení máme 4 evangelia, ale o tom, co činí nyní, nemáme žádnou zprávu.“

Jak je ochuzen každý, kdo nepronikl k jádru biblické zvěsti o součas-

ném díle našeho Spasitele! Vidět jen to, co pro naše vykoupení vykonal zde na zemi, znamená vidět jen část jeho úlohy, kterou na sebe vzal, aby nás mohl zachránit.

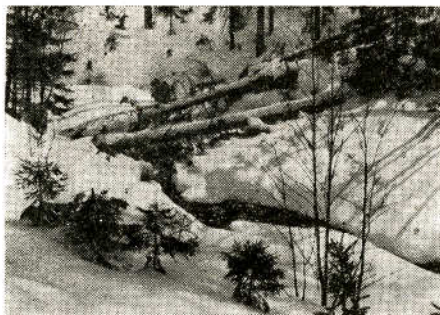
Sledujeme-li pozorně biblické zprávy o jeho pozemském působení v lidské rodině, pak vidíme, jak se v rozhovorech s ním neustále střetávaly dva pohledy na jeho poslání. Zatímco lidé kolem něho — a především ti nejbližší — vyhlíželi den jeho vyvýšení na pozemský stolec, on hovořil zcela otevřeně o své blízké a násilné smrti. Lidé doufali, že pro ně učiní něco velkého a tuto očekávanou událost vsazovali do pozemského rámce. Když on zdůrazňoval význam svého poslání, nezapomínal připomínat, že svou budoucí úlohu vyplní nejenom na zemi, ale také na nebi, protože jeho věc „není z tohoto světa“. Hovořil sice o království, nikoli však o pozemském, jaké očekávali jeho vrstevníci, ale o království Božím, nebeském, duchovním. Lidé ho obvinili a odsoudili za to, že se vydával za krále a on jim to nevyvrátil, protože králem tohoto duchovního království skutečně byl. Jako král se však nikdy nepředstavoval. Své poslání neviděl ve vládnutí,

ale v záchraně hříšníků. Nepřišel, „aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.“ (Jan 3,17)

Z uvedených skutečností vyplývá, že „uvěřit v Krista“ neznamena uvěřit v jeho historickou existenci, ale uvěřit v jeho spasitelné poslání. Nejde jen o to, vědět, že Ježíš něco vykonal, ale uvěřit, že to učinil pro mne a pro moji záchranu. A protože něco vykonal pro mne, má právo žádat i něco ode mne. On přišel za mnou a čeká, že já se vydám za ním.

První krok na cestě za Ježíšem znamená uvěřit, že je mým Spasitelem. Tuto věru nelze založit na formulaci slovního vyznání, ale na poznání celého šíře jeho spasitelného díla. Vracím se k úvodní myšlence článku, kde jsem poznamenal, že je dnes mnoho věřících, kteří v poznání Ježíše Krista došli pouze na půl cesty. Myslel jsem na ty, kteří uvěřili, že Ježíš své spasitelné poslání dokončil zde na zemi: smrtí a zmrtvýchvstáním.

Ježíšova smrt a zmrtvýchvstání jsou jádrem radostné evangelijní zvěsti. Jsem přesvědčen, že jim nevěnujeme tolik pozornosti, kolik by si zasloužily. Apoštol Pavel napsal, že se ničím jiným nechce chlubit než křížem na-

šeho Pána Ježíše Krista (Gal 6,14) a toužil jedině po tom, „aby poznal moc jeho vzkříšení“ (Fil 3,10).

Z Písma ovšem poznáváme, že první křesťané plně pochopili celou spasitelnou úlohu Ježíše Krista. Uvěřili, že musel přinést oběť na kříži, aby svou smrtí vykoupil všechny hříšníky. Ale porozuměli i tomu, že je musel po svém zmrtvýchvstání opustit, aby mohl v nebesích jako jejich přímůlvice a prostředník dílo záchrany dokončit. Jeho smrt a odchod do nebe viděli na pozadí všech obřadů, které Izraelci po staletí vykonávali v chrámu. Uvědomovali si, že dosavadní přinášení obětí a služba kněží v chrámu byly jedinečnou učebnicí, ze které měli pochopit podstatu božského plánu záchrany hříšníků.

Až do Kristovy smrti museli přivádět k oběti beránky a nad jejich hlavou vyznávat své hříchy. Tito nevinní beránci byli zabíjeni, protože tak musel za hříchy lidí zemřít bezhříšný Boží Beránek. Po Kristově ukřižování plně porozuměli Izaiášovu prorocství: „Byly to naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal... Byl proklán pro naši nevěrost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni... Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku...“ (53,4-7)

Pochopili však i nutnost Ježíšova odchodu. Vždyť zabítím beránka obětování nekončilo. S jeho krví vstupoval kněz do chrámu; kněz tedy obrazně vnášel do chrámu — před Boha — lidské hříchy. A byl zde také nejvyšší kněz, který se jako prostředník mezi Bohem a lidmi stal přímůlvcem; on zprostředkoval smíření a očištění hříchů.

Ježíš tedy na kříži naplnil jako Boží Beránek první část smířící služby a pak se stal nejvyšším knězem, aby jako prostředník mezi hříšníky a nebeským Otcem smířil vzbouřené pozemšťany s nebesy. Ve starozákonní době byl nejvyšší kněz symbolickým prostředníkem, který zajišťoval spojení mezi Bohem a izraelským lidem. Po svém nanebevstoupení se stal Ježíš skutečným prostředníkem, který umožňuje spojení lidí s Bohem. „Vzal na sebe hříchy mnohých“ (Žid 9,28) a „vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář.“ (Žid 9,24)

Dnes již nepřinášíme oběti zvířat,

protože dokonalou oběť přinesl Ježíš Kristus. On je náš Beránek, na kterého vkládáme své hříchy. A jako kněz vstupoval místo hříšníka do pozemského chrámu, tak Ježíš je naším zastupcem v nebesích.

Po celý rok byly ve starém Izraeli vyznávány hříchy a prostřednictvím krve „vnášeny“ do svatyně, až přišel den, který tolik očekávali: den očišťování. Nazývali ho „velký den smíření“. Nejvyšší kněz vstoupil do svatyně svatých, před truhlu úmluvy, a očistil svatyni, chrám i všechny shromážděný lid (3 Moj 16,33.30).

Tuto šestnáctou kapitolu ve třetí knize Mojžíšově může někdo číst jen jako strohý popis starozákonního náboženského obřadu. Já se musím přiznat, že mne vždy dojímá. Ta pozemská svatyně je přece obrazem dokonalého nebeského chrámu a do něj vstoupil nejvyšší kněz Ježíš Kristus se svou krví, prolitou i za moje hříchy, které jsem vyznal a na něho vložil. A den smíření, to je obraz soudu všech, kteří se kolem Božího chrámu shromáždili.

Někteří jsou k němu „obrácení zády“, jsou od něj vzdálení, a proto nemají účast na tom, co se v něm odehrává. Ale ti, kteří nejvyššímu knězi v chrámu svěřili svou záležitost, mají pohled obrácen tam, kde je on.

Jak je radostné vědět, že den soudu není pro mne dnem odsouzení, ale „velkým dnem smíření“. Na Pána Ježíše jsem vložil své viny, a proto se nemusím obávat odsouzení. Až bude nebeskému tribunálu přečten záznam o mém životě, budu představen jako hříšník a přestupník Božího zákona. Můj Spasitel mne však obhájí a řekne: „Já jsem ho zbavil všech hříchů. On mi je vyznal a já jsem mu je odpustil. I za něho jsem zemřel.“

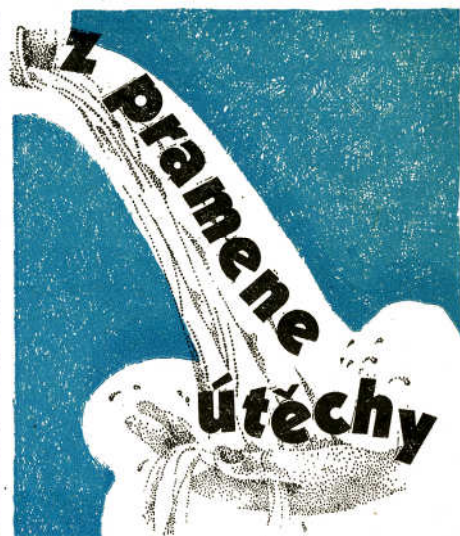
Tak rozumím starozákonní učebnici, která nám přibližuje Ježíše jako Vykupitele. A jsem přesvědčen, že tak tomu věřili křesťané od počátku. Novozákonní epistola k Židům to nezvratně potvrzuje. Kristovo spasitelné dílo začíná zde na zemi a pokračuje v nebesích.

A než uzavřeme tuto kapitolu, pohlédněme ještě na jeden detail celého obrazu. Je podnětem k zamyšlení:

Kolem svatyně nebyli všichni shromáždění. Vidíme tam pouze ty, kteří v ní „měli své hříchy“. Proto na obraze jsou dvě skupiny lidí: hříšníci kolem svatyně a hříšníci vzdálení a neteční k tomu, co se v ní koná. Den smíření končí. Ti neteční zůstávají nadále hříšníky, protože dál vlečou jako těžké břemeno své hříchy. Ti shromáždění kolem velekněze mohou však ke svému označení „hříšník“ přidat slovo: omilostněný.

Jaká je to přednost a Boží milost, že smíme být „omilostněnými hříšníky“. Tuto radost smíme prožívat, protože jsme poznali Pána Ježíše a uvěřili, že je naším Spasitelem.

J. DREJNAR

Věřící muž napsal svému příteli, trpícímu po dlouhá léta: „Bůh tě musí velice milovat, když ti svěruje tolik bolesti a starostí.“ Myšlenka, že utrpení je něco, co nám Bůh svěřil, je úžasně povzbuzující. Nejsme zvyklí tak smýšlet. Věřím, že soužení, které na nás přijde, máme přijmout jako Boží dar. Víme přece, že milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému (Řím 8,28).

Podle bible nám nic nepatří, a proto nic nemáme užívat jenom sami pro sebe. Přijímáme hřivny, ne abychom je užívali, jak se nám zlíbí, ale aby rostly a mohutněly, aby sloužily ke cti našeho Mistra, k užítku všech, abychom je pak mohli vrátit Bohu, až od nás požádá vyúčtování. V tom smyslu přijímáme hmotné prostředky, v tom smyslu přijímáme i Boží milost, které skrze nás mohou být účastní i ostatní. Tak přijímáme i Boží odpuštění — abychom ochotně odpouštěli jiným.

Utrpení přichází za podobných podmínek. Je to věc Bohem dopuštěná, ale nám svěřená. Musíme naslouchat poselství utrpení, abychom je zase mohli vyslovit, aby je pak i druhí mohli uslyšet. Utrpení přináší na svých temných záhybech určitý Boží dar výslovně pro nás — v tom smyslu pro nás, abychom jej spotřebovali ve vlastním životě. Co je nám zjeveno v temné komůrce, kde jsou zataženy těžké záclony soužení, to máme vyprávět druhým v jejich hodině potřeby a bolesti.

Utrpení je zvláštní činitel. Učí nás mnoha věcem, které bychom nikdy nepoznali, kdyby nás Bůh nepovolal k tomu, abychom je snášeli. Utrpení nám otevírá okna, skrze něž vidíme jako nikdy předtím. Spatřujeme nádherné projevy Boží lásky. Biblické zvěsti se nám najednou ukáží ve zcela novém světle. Tato zjevení však nemáme skrývat ve svém vlastním srdci.

Některé události našeho života jsou

UTRPENÍ JAKO HODNOTA, KTEROU NÁM SVĚŘIL BŮH

plné tajemství. Nemůžeme jim porozumět, nechápeme, jak se srovnávají s Boží láskou a moudrostí. Pán k nám však promlouvá jako kdysi k Petrovi: „Co já činím, nyní nechápeš, potom však to pochopíš.“ (Jan 13,7) Vpusťme Ježíšovo ujištění a potěšení do svého srdce a věřme mu prostě a cele! Bůh nás nebude soudit za naše slzy a za pocity hlubokého zármutku. Pamatujme však, že v nejhlubším smutku si můžeme zanotovat v duši píseň chvály svému Bohu a Pomocníkovi!

Když kol tebe zuří moře vzbouřeno,
a ty smutný pláčeš, že vše ztraceno,
sečti všechny dary, které Pán ti dal,
a v tvém srdci zazní nová píseň

chval.

Pod břemenem práce, ran a obtíží,
když tvé oko marně pomoc vyhlíží,
sečti všechny dary, a vzdáš Pánu

čest

a v tvém srdci zazní: On má pomoc
jest.

Když má jiný růže, ty však trní jen,
hleď na sliby Páně, budeš spokojen.
Sečti všechny dary, kterých nemá

svět,

a v tvém srdci zazní: Já netoužím
zpět.

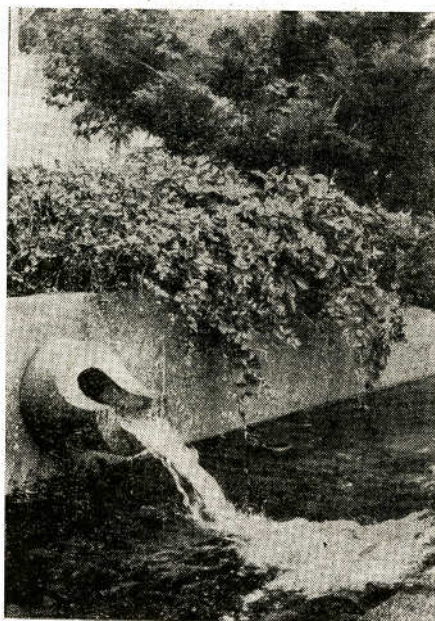
(úprava textu podle
připravovaného zpěvníku)

Je-li utrpení něčím, co nám svěřil Bůh, pak to přijímejme pokorně, oddaně, trpělivě a tiše. Musíme přijmout Boží útěchu a nechat se jí posílit. Pak můžeme projít utrpením s písní na rtech. Tak bude naše utrpení sloužit ke cti Pána Ježíše a stane se požehnáním pro druhé. Pohledme na Abrahama. Zkoušku obětování svého syna přijal jako záležitost svěřenou Bohem. Jak úžasné požehnání vzešlo z odevzdání se Bohu, i když na začátku naprosto nerozuměl Božím cestám vysvobození. Víra, osvědčená v nejtěžší životní zkoušce, se stala nedozírným požehnáním nejen pro izraelský národ, ale i pro národy celého světa.

Utrpení je školou. Můžeme ji absolvovat jen tehdy, když se budeme učit jejím lekcím, abychom mohli přijmout bohaté požehnání budoucího světa. Utrpení má v nás vypěstovat hlubší lásku a učinit nás požehnáním pro každého, s kým přijdeme do styku.

Když na nás Bůh posílá utrpení, musíme zůstat věrní. Máme ho přijmout jako něco svěřeného. Ať je břímě jakkoli těžké, je to Boží dar pro nás a skrývá v sobě požehnání i pro druhé. V soužení nezapomínejme, že máme ve svých rukou něco, s čím máme moudře zacházet, aby to mohlo být k užítku i pro naše bližní.

Lékaři znají zákon, že nový objev na poli medicíny musí být použit k dobru lidí. Je jistě důležité, aby všichni mohli použít nového poznatku k zmírnění utrpení nebo k záchraně života. Mělo by se stát i zákonem křesťanského života, že každé dobro nebo požehnání, které obdržíme od Boha, každé nové zjevení pravdy má být použito k pomoci druhým ve jménu Ježíše Krista.

Tímto způsobem se stal velkým požehnáním poutník Jan Amos Komenský, který osvědčil svou víru v těžkých zkouškách, utrpeních, bolestech a zklamáních — doma i v cizině. Neztratil radostný výhled víry, živou naději a lásku k celému lidstvu. Tajemstvím úspěchu v jeho pedagogickém díle je právě poznání, že i bolest je svěřený dar. Poutník Jan Amos našel smysl i v utrpení svého milovaného českého národa, své jednoty bratrské i ve svém vlastním strastiplném putování. Navzdory tělesnému i duchovnímu soužení, kterým procházel, zpíval radostné písně díkyčinění. Ještě mocněji a přesvědčivěji zněla jeho slova z kazatelny a jeho psané slovo tím zřetelněji ukazovalo cestu k lepším zítřkům.

Podobným způsobem se stal požehnáním Georg Friedrich Händel. Jednoho večera roku 1741 se smutný procházel ulicemi anglického města. Byl unaven životem a mnohým zklamáním. Trápil se myšlenkou, že doba jeho plodné skladatelské činnosti již skončila. Sklícen přišel do svého bytu, kde na jeho psacím stole ležel výběr biblických textů o Mesiáši, který mu

poslal jeden známý. Händel položil hlavu na stůl. Neměl chuť do žádné práce. Byl v koncích se svými silami i nadějemi. A tu mu padl zrak na začátek biblického výběru, který měl být textem k novému oratoriu: „Potěšte, potěšte můj lid!“ (Iz 40,1) Slova proroka Izaiáše, která byla nejmocnější vzpruhou pro samotného Mesiáše — Ježíše Krista, zněla najednou silně v uších velkého skladatele. Händel čte jeden biblický text za druhým. V duchu slyší starozákonní proroky zpívat píseň o Vykupiteli. Slyší andělské zpěvy nad Betlémem. A znovu proroci zpívají o životě Pastýře, který nosí své ovce v náručí a vede je k tichým vodám. Teď už sám opěvuje Božího Beránka, umírajícího na Golgotě. Muž, který byl rozervaný, pozvedá hrud a pje, že Kristus vstal z hrobu, že zvíťazil nad smrtí. S Jobem vidí den vzkříšení a volá: „Já vím, že Vykupitel můj živ jest a že v den nejposlednější nad prachem se postaví!“ (Job 19,25) Vidí den vzkříšení, kdy porušené tělo obleče neporušitelnost a smrtelné obleče nesmrtelnost. (1 Kor 15,53) Slyší zpěvy vykoupených i andělů, radostné mužské i ženské hlasy, celé pěvecké sbory a překrásnou nebeskou hudbu. Ano, musí psát, skládat, nebude téměř jíst, pít, bude málo spát, dokud nedostane na notové řádky všechnu tu krásu a naději v Kristu, dokud všechno nevyzní v nejslavnějším sboru za zvuku varhan i bubnů: „Hoden jest Beránek, ten obětavý, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení!“ (Zj 5,11)

Ve třech týdnech, od 22. srpna do 12. září 1741, zpracoval zmalomyslněný a zdeptaný Händel jedno z nejúchvatnějších děl — oratorium Mesiáš. Přijal jako Boží dar nejen dílo, ale také své utrpení, bez něhož by nebylo díla plného naděje, něhy i síly, při jehož mohutném Haleluja je zvykem, že i představitelé států povstávají v úctě před Tím, který je převyšuje.

Utrpení je Boží dar. Jakkoli se zdá být nesmyslné, v Božích rukou nabývá smyslu. Přijmeme-li je jako svěřenou hodnotu, bude moci Kristus v nás vypěstovat své zásady a budeme požehnáním pro druhé. Věrnost lidí, zkoušená v soužení, je předmětem pozorování a obdivu jak nepadlých mimozemských bytostí, tak i neviditelných mocností zla, které Kristus na konci pozemské éry definitivně potře. Potom už nebude smrti, žalu, nářku ani bolesti. Bůh setře každou slzu z očí svých zkoušených dítek (Zj 21,4).

MILOSLAV ŠUSTEK

jektivního pohledu. Rád tedy uvítám psaní od toho, kdo si udělá čas, aby v několika řádcích vyjádřil svůj názor. Snad mi promínete to malé odbočení, ale teď už se vraťme k původnímu námětu pro uvažování.

Jsou lidé, kteří se ospravedlňují citátem z bible: „... Nikdo není spravedlivý, není ani jeden“. (Řím 3,10) a dodávají: „A já se mám trápit svými nedostatky? Vždyť to se mnou není tak zlé.“ Jiní lidé si zase dobře uvědomují své nedostatky a chtějí se jich zbavit. Ale pozor! Řada z nich podlelehla přesvědčení, že svých nedostatků se mohou zbavit jen přísnou kázní, ostražitostí, odříkáním a pěstováním pevné vůle. Na tom určitě není nic špatného. Složitější už bývá předsevzetí uskutečnit. Samozřejmě. Jenže tihle lidé jsou přesvědčeni, že i to zvládnou. Teď mne napadá určitá podobnost s pravěkou touhou člověka po létání. Zatímco dnes vím, že by mi k létání nepomohlo sebeintenzivnější mávání rukama snad na nejvyšším kopci v okolí, ale spíš návštěva nejbližší kanceláře Čs. aerolinií, tito lidé jsou přesvědčeni, že to zvládnou máváním sami. A nutno říci, že jejich snažení nevypadá na první pohled směšné, dokonce vzbuzuje obdiv a úctu. Nejčastěji do té doby, než dojde k nepřijemnému pádu takových snů. A žel, my lidé už jsme takoví, až ve skutečném životním maléru, v nemoci, v bolestech jsme ochotni připustit, že se sami nemůžeme zbavit zlého. Jen tehdy jsme také ochotni vyznat, že právě zblazení našich pocitů viny i viny samotné je to nejdůležitější v životě.

V dějinách lidstva, stejně jako v dějinách náboženství, se to hemží různými vysvoboditeli, spasiteli, zachránci. S nimi měla přijít vždy lepší éra. Často šlo však jen o „kosmetickou úpravu“ stávajících pořádků. Často šlo jen o spoustu nesplněných slibů. Život šel dál a lidem na starostech a trápení neubral. Zdá se, že i my jsme si už zvykli na život se všemi jeho stinnými stránkami. A přece, touha zbavit se zlého v nás je. Problémem jsou naše představy o tom, jak to provést. Je nám vlastnější předělávat a usměrňovat všechny kolem sebe, zatímco by bylo třeba začít v místě nejpotřebnějším, v našem srdci.

Jenže kdo nás může zbavit všeho zlého?

Kdyby teď zazněla slova z bible, snad byste mě mohli vinit z jednostrannosti. S trochou váhání, zda bude pochopen můj záměr, jsem proto vybral kratičkou pasáž z dílka Petr a Lucie od Romaina Rollanda. Autor patří ke generaci, jež odsunula Krista do kategorie mýtu. O to víc je cen-

nější, že právě v nejpůsobivějším momentě lidského dramatu se spisovatel ke Kristově lásce jako k ideálu vrací. Ostatně, posuďte sami.

„Dávat své srdce lásce, své rty milenci, to je přece totéž, jako dávat oči světlu; to není dávání, to je braní.“

„Ale mnozí lidé jsou slepci.“

„My je nevyhlédáme, Petříku. Dívejme se místo nich.“ Petr se odmlčel.

„Nač myslíš?“ zeptala se ho.

„Myslím na to, že tohoto dne velmi daleko od nás a přece tak blízko, vtrpěl hrozná muka a umřel Ten, jenž přišel na svět uzdravovat slepce.“ Lucie ho vzala za ruku.

„Ty v něho věříš?“

„Ne, Lucie, už nevěřím. Ale zůstává navždy přítelem všech, jež někdy přijal u svého stolu. A ty? Ty ho znáš?“

„Velmi, velmi málo,“ odpověděla. „Nikdy mívám o něm nikdo nevypravoval, ale miluji ho, třebaže ho neznám. Neboť vím, že také on miloval.“

Jsem rád, že Romain Rolland to řekl za mne, i když jinak, než jsme zvyklí, a až příliš skepticky.

Ježíš Kristus. — Ne, nechci teď dokazovat historicitu Krista či jeho božství. Jde mi teď jen o tu Lásku, která nás zbavuje pocitu viny a hříchu. „V něm jsme vykoupení jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny.“ (Ef 1,7) Bez něj by byla naše „víra marná“ (Kor 15,17). Bible je prozaičtější než Rollandův poetický dialog, ale o to víc je spjata s životem nás obyčejných lidí. A protože nám jde o život, jakkoli se ztrácí mezi tisíci dalšími bezejmennými životy, musíme vědět, že zde existuje záchrana pro každého z nás. „Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“ (Luk 19,10) Ježíš přišel, aby nás zachránil, zbavil nás toho strašného závaží hříchu, přinesl naději pro věčný život a radost pro život současný.

Vím, dodnes se vedou spory o Ježíšovo božství, i když se přítomní lidé nevráždí jako v minulosti. Vím, že dodnes je Mariino početí předmětem posměšků ze strany moudrých. Vím, že Kristovo vzkříšení bývá ztotožňováno s mytologickými představami jiných národů. To všechno vím. Jen ještě za sebe říkám, jen tak, na obranu nás, kterým se břemeno hříchu zdálo k neunesení, že přes všechna nařčení „mnozí šli za ním a on všechny nemocné uzdravil.“ (Mat 12,15)

JAN BARTA

Už minule jsem psal o tom nepřijemném pocitu viny, kterého se často nedokážeme zbavit. Jisté je, že kdybychom žili bez... A teď mám na jazyku slovíčko, kterému jsem se dosud záměrně vyhýbal. To víte, mnoha lidem vadí, když se o něm mluví. Jenže dříve nebo později jsem ho stejně užít musel — hřích. Termín, který by určitě vyvolal diskusi. A co teprve význam slova hřích! V náboženské literatuře se to hříchem a slovy od něj odvozenými jen hemží. Kolik místa však pro něj zůstalo v mluvě, řečnické, obyčejného člověka? Třeba takového, s kterým se na zlomek vteřiny setkáme při jízdě na eskalátoru, nebo takového, který stojí v páteční frontě u řezníka s vidinou dvou v poklidu strávených dní.

Ne, nemyslím si, že by slovo hřích vymizelo z řeči lidí úplně. Ani archaismem není. Všeobecný názor na hřích by se dal vyjádřit třeba úryvkem z písně: „... tělo tvé k hříchům mě svádí.“ Ano, slovo hřích vyvolává chápavé úsměvy na tvářích nezúčastněných a závist pro věci, jak se zdá, nanejvýš žádoucí a příjemné. Hřích získal úplně jiný smysl, než jaký měl u toho pověstného zakázaného stromu v Edenu. A přece ani tím zkreslením významu se pocitu viny a hříchu nezbavíme. Je tady a provází nás i přes všechna ta namyšlená prohlášení krátkozrakých: „Nikoho jsem nezabil, nikoho neokradl, nikomu jsem neublížil...“ Kromě toho, že tvrzení takových lidí nebývá zcela pravdivé, není také jisté, jestli přes jejich rádoby bezúhonný život pocit viny stejně nepřichází.

Mám-li zůstat věrný nadpisu v záhlaví, rád bych znal i vaše názory na věci, o kterých se tady píše — **přemýšlíme, uvažujeme, hledáme**. Ne, nejde o vyslovování nějakých definicí nebo soudů, ale o další rozvíjení myšlenek vás, kdo čtete. A pak, jedině se nikdy nezbaví příliš úzkého, sub-

V dnešní době různých problémů ve vztazích mezi lidmi se někdy zdá, že se manželství brzy zhroutí. Manželství je sice nejstarší lidské zřízení, ale nevymysleli ho lidé. Pochází z ráje. Sám Bůh vykonal první svatební obřad.

Bůh učinil něco mimořádného. Zemi stvořil slovem: „Ukaž se místo suché!“ Lesy příkazem: „Zplod země trávu a stromy,“ moře naplnil rybami slovem: „Vydejte vody hmyz duše živé v hojnost!“ Proč tedy neřekl: „Budiž člověk?“ Když učinil Adama, nejpřednější stvoření z celého nového světa, vzal z jeho dokonalého těla žebro a učinil pro něj životní družku. Proč?

Bůh k tomu měl podstatný důvod. Chtěl, aby člověk od počátku věděl, že jeho žena tvoří součást jeho bytosti a aby s ní zacházel tak, jak se chová sám k sobě.

Bible říká, že Bůh učinil Evu, aby byla pomocnicí Adama. Měla mu vždy stát po boku, s ním pracovat, plánovat a prožívat radosti života.

Když opět pročítáme tu starou zprávu, uvědomujeme si, jaký měl Bůh s manželstvím původní úmysl. Chtěl, aby dva lidé byli šťastní. Když spojil prvního muže a ženu, měl na mysli jejich opravdové štěstí. Věděl, že prožijí radostný a šťastný život jen tehdy, půjdou-li spolu.

Nesmíme zapomenout, že sám Kristus byl při stvoření i při uzavření manželství (Kol 1,16). Tato okolnost je zvláště důležitá, když si vzpomene-me na Kristův výrok o manželství. Farizeové k němu přišli se zákeřnou otázkou: „Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?“ Ježíš odpověděl: „Nečetli jste, že Stvořitel od počátku „muže a ženu učinil je“? A řekl: „Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo.“ Takže již nejsou dva, ale jedno. A proto, co Bůh spojil, člověk nerozlučuje.“ (Mat 19, 3-6) Odpověděl svým protivníkům tím, že potvrdil základní biblickou pravdu. Vždyť Bůh stanovil, aby manželství spojovalo dvě bytosti natrvalo, a tím vyjádřil první tajemství šťastného manželství. Známe několik tajemství šťastného manželství.

To první zní:

1. Zachovejte si vždycky jednotu!

„Budou ti dva jedno tělo.“ Nejsou tedy dva, ale jeden. Tvůrce manželství si přál, aby muž a žena nebyli spojeni jen zákonem, ale aby byli doopravdy jedním organismem. Spolu mohou být mnohem silnější, zdatnější a vytrvalejší, než kdyby žil každý sám. Je to jako dostaveníčko na rozcestí života, kde se setkávají dva poutníci, podají si ruku a pak jdou jednomyslně vpřed se znásobenou důvěrou a láskou.

Sňatek je počátkem celoživotní společné cesty, plánování, nadějí a modliteb. Touto překrásnou jednotou se však má vyznačovat každý úsek života, ode dne sňatku až do konce cesty.

CESTY KE ŠTASTNÉMU MANŽELSTVÍ

Chraňme vzácnou manželskou jednotu! Nežertujme o ní! Je příliš vzácná, než abychom o ní mohli lehkomyšlně vtipkovat. Obklopme jednotu našeho manželství ochrannými zdmi lásky — láskyplnými slovy, laskavými činy, vzájemnou pozorností, snášenlivostí, odušněním. Nadevše je důležité rozhodnutí snášet společně vše, co přijde. Tudy vede cesta ke štěstí!

2. Uchovejte si důvěru!

Od chvíle, kdy mladí lidé prožijí líbáňky, by si měli umínit, že o některých věcech nebudou mluvit s nikým na světě. Protože od této chvíle náleží jen sobě, musí si svá nejdůvěrnější tajemství ponechat pouze pro sebe.

Nic nepřispěje tolik k zachování jednoty, jako když se uchovávají soukromé záležitosti za zdmi domova. Vždyť tam patří a tam také musí zůstat. Nikomu do nich nic není, dokonce ani nejbližším příbuzným nebo starým přátelům.

Má-li být váš domov trvale šťastný, musí mít své soukromí, kam nesmí vniknout zvědavé oko nebo pomlouvačný jazyk. Když nedovolíte, aby vnější vlivy vzbudily podezření nebo jinak narušily vaše vzájemné vztahy, vaše vzájemná důvěra stále poroste. Tudy vede cesta ke štěstí!

3. Nedorozumění řešte okamžitě!

Když se vezmou dva lidé z různého prostředí a s odlišnou výchovou, někdy i jiné národnosti a řeči, musí nutně docházet k nedorozuměním. Bylo by nemoudré očekávat něco jiného. To patří k manželství, ale jde o to, jak se vzájemně dokážete přizpůsobit a problémy vyřešit.

Manželé nesmějí dovolit, aby se z nedorozumění vyvinuly dalekosáhlé hádky. Bible dává návrh, aby se problémy vyřešily ještě tentýž den. „Nechte nad svým hněvem zapadnout slunce,“ radí apoštol Pavel jistě také manželům (Ef 4,26)

K dorozumění může dojít jediné tehdy, jestliže jeden ustoupí ze svého stanoviska anebo řekne: „Je mi líto, promiň.“

Ustoupit se vyplatí. Když manželé dovolí, aby se nedorozumění rozrostlo, může vyvrcholit ve zjevnou nenávisť. Nahromadí-li se drobné nevyřešené mrzlosti, nepřinese to nic dobrého. Cesta z rozvodového řízení je obvykle vystlána samými nedorozuměními drobnostmi.

Když si to manželé vyřikají a jsou v „nejlepším“, měli by si přečíst slova, která působí jako studená sprcha: „Prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem, vždy skromní, tiší a trpěliví. Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje.“ (Ef 4,1-3) Tudy vede cesta ke štěstí!

4. Řešte vše láskou!

Většinu nesnází lze vyřešit touto cestou.

„Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým, vždyť láska přikrývá množství hříchů.“ (1 Petr 4,8)

Nedopusťte, aby mezi vámi uhasla láska. Uchovávejte si ji bez ohledu na to, co jste si řekli nebo udělali. Musí zůstat svěží a čerstvé nebo později přikryje všechny hříchy. Rány se zacelí, na omyly se zapomene, netrpělivost a nelaskavost odpustíte.

Dopřejete-li lásce příležitost, dokáže to, vždy vše spraví. To leželo na srdci Pavlovi, když psal Efezským: „Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval, aby ji posvětil, očistil křtem vody a slovem, tak si on připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná. Proto i muži mají milovat své ženy jako své vlastní tělo. Kdo miluje svou ženu, miluje sebe. Nikdo přece nemá v nenávisti své tělo, ale živí je a stará se o ně. Tak Kristus pečuje o církev; vždyť jsme údové jeho těla.“ (Ef 5,25-30) Jasněji a jednoznačněji to nemohl apoštol vyjádřit.

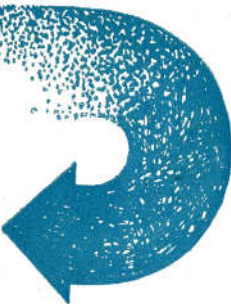
Muži mají milovat své ženy tak nezištnou a obětavou láskou, jakou dokázal Kristus milovat svou církev. A ženy mají jednat stejným způsobem. Bude-li pohnutkou a hlavní silou manželství taková láska, musí být úspěšná. Tudy vede cesta ke štěstí!

5. Kéž je Bůh vaším průvodcem!

Jestliže oba manželé dávají ve svém životě Bohu prvé místo a očekávají od něho ve všem vedení, přijmou jeho požehnání a pokoj, prožijí život v souladu a spokojenosti, a budou opravdu šťastní.

Společné pobožnosti, společný život s Bohem a společný cíl přispějí k trvalosti manželství více než co jiného. Chceš-li, aby tvé manželství vydrželo, žij jako křesťan a buď příkladem. Modlete se společně. Čtěte spolu bibli. Chodte spolu do sboru. Řekněte s Jozuem: „Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu.“ (Joz 24,15) Tudy vede cesta ke štěstí!

ÚTĚ K Y A NÁVRAT Y

aneb Lístek do Tarsu

Jedním z nejzajímavějších zážitků je sledování atletů — běžců, pohled na sprintera před cílem. Jenže není běh jako běh. Je vzácné potkat člověka, který má v životě cíl a v obrazném slova smyslu k němu běží. Více je těch, kteří před něčím utíkají.

Začali s tím už první muži na Zemi. Adam utíkal a skryl se před Bohem, silný Kain utíkal před příbuznými. Později Jákob utíkal před vlastním bratrem Ezauem, aby ho nezabil. Jonáš se co nejrychleji plavil na západ do Tarsu místo na východ do Ninive, pryč „od Boží tváře“.

Proč utíkali? Buď proto, že se v určitou chvíli museli podívat sami na sebe — a lekli se, nebo proto, že dostali úkol — a měli z něho strach. Někdy se báli jiných lidí. Strach je silná motivace.

Tihle nepochopitelně zbabělí lidé, neschopní spolupracovat s Bohem, který v těch dobách s nimi osobně

mluvil! Být tak my na jejich místě, psaly by se jiné dějiny!

Co kdybychom otestovali své „běžecké“ schopnosti? Předně: Běžíme k cíli, nebo před něčím utíkáme? Cíl, ke kterému běžíme, je to cíl — nebo náhradní, přestupní stanice, ve které už chceme zůstat? Nepletme si — jako Jonáš — velké poslání do Ninive s krátkodobým pobytem na lodi, kde je nám prozatím dobře? Jen najít tu pravou loď — to je můj cíl. A utéct odtamtud, kde mi všechno připomíná mé poslání!

Další otázka testu útěku: Co uděláš, když si stoupneš před zrcadlo? Máš několik možností: Lekneš se a utečeš — jako Adam před svým svědomím, před Božím hlasem, před žalující krásou ráje; jako Mojžíš před pravdivým obviněním, jako Jidáš v hodině pravdy.

Podle prorockých slov Věrného svědka, Pána Ježíše, budou mít křes-

tané poslední doby ještě jednu zvláštní reakci. Prostě v zrcadle svůj obraz neuvidí. A tak budou slepě „říkat, že jsou“ ... taková, a „nebudou vědět, že jsou“ ... úplně jiní. (Zjev 3,17.) Nebudou tím, čím budou říkat, že jsou. I to je způsob útěku, útěku před sebou samým. A co je horší, možná je to také útěk od Boží rady a jediné nabízené pomoci. Je to útěk od reality, protože hřích, který nás deformuje, je příliš reálný. Nevymysleli jej teologové, není představou mravokárců pro strašení mládeže.

Nečekej, bratře, sestro, že ti věrné zrcadlo Božího slova poskytne příjemný pohled ... Jedině — když tam budeš stát v čistých šatech Kristovy spravedlnosti.

Ještě z našeho testu: Dáváš přednost plavbě nebo únavné chůzi? Totiž — ten Jonáš. Jít do Ninive — to bylo poslání, cíl. A muselo se jít (přes pouště se dlouho nedá běžet). Pohodlný útěk. A přece zžírající. Komu Bůh svěřil úkol, ten těžko najde klid v zapomenutí, v relativním pohodlí. Ještě že Pán Bůh zahrnuje do svých zkoušek velké ryby a tmu v nich (Jonáš 2), ještě že i dnes toho, „koho miluje, kárá a trestá“ (Zjev 3,19).

Dobře, že to druzí nevědí: všichni stejně máme plné kapsy lístků do Tarsu — předplacených útěků. Ach, jak se to nevyplatí, utíkat Božím plánem. I o peníze přišel utíkající Jonáš. A taky o čas — pozemského života.

Ale ne všichni utíkáme daleko. Někdy jen tak unikáme. Přemístíme se. Nejsme tam, kde nás někdo čeká. A to je zrada, útěk, zpáteční cesta, ztráta.

Měl by zde být výsledek testu: Ať máte jakýkoli počet bodů — lidé, není divu, že utíkáte před vlastním obrazem, před útoky druhých, ze strachu před velikostí úkolu.

Autoři testu se dívají jen jedné věci: Proč většina lidí utíká před Pánem Bohem? S ním se přece nemusíme bát ani sami sebe!

Řekněme mu alespoň jednu pravdivou upřímnou větu o sobě, vraťme se k němu!

P. ŠUSTKOVÁ

JSEM PŘIPRAVEN?

V dopoledních hodinách jsem se téměř nezastavil, ale když první den roku překročil polovinu, ruch pozvolna ustával. Práci jsem splnil, ale vzdálit se z pracoviště nemohu. Ze zamyšlení mne vytrhne hlas telegrafistky: „Mám pro vás velmi naléhavou práci.“ Podává mi několik telegramů a říká: „Je svolávána protipovodňová komise!“ Přejímám materiál, seřazuji ho podle adres a v několika málo minutách jsem již na cestě.

Na první adrese zvoním marně, ni-

kdo se neozývá. Vypisuji oznámení, které nalepuji na schránku s vhozeným telegramem. Před domem se setkávám s dvojicí starších manželů: „Nejste Doležalovi?“ táží se. „Ano, jsme,“ odpovídá paní. „Máte ve schránce naléhavou zprávu, je svolávána protipovodňová komise,“ obrácím se na muže. „Tak abych to hned obrátil,“ loučí se s manželkou, zatímco já usedám do vozu a odjíždím na další místo. Zde přichází otevřít mladý muž plný úsměvů: „Povodeň? Prosím vás,

kde by se vzala?“ V radostné náladě se vrací do bytu a já odjíždím s podivnými pocity. Dalšího adresáta jsem nezastihl doma, a tak pokračuji dál. Znovu zvoním na další adrese, po chvíli čekání otevírá muž v županu. „Nikam nejdu, jsem nemocen, ležím,“ odpovídá na moji stručnou informaci. Pokračuji, ale z dalších adresátů jsem již nikoho nezastihl doma ...

Vracím se na poštu, již na mne čekají. Dostávám sedm obálek s červenou vlaječkou. „Komise vyhledává pro

tyto podniky nejvyšší stupeň ohrožení," informuje mne telegrafistka. Přehlédnu adresy, seřadím je a opět vyjždím. První je na řadě velký závod přímo na břehu řeky. Strážný ve vratnici mne vítá: „Jsme už připraveni, počítali jsme s tím již včera.“ Jednou rukou přebírá zprávu, zatímco druhou již vytáčí telefonní číslo...

Dalším adresátem je střední odborné učiliště, jehož prostory sahají až na břeh hroící řeky. Vratný, starší muž, se usmívá: „Velká voda? To se musím jít podívat z devátého poschodí, jak to vypadá.“ Stále se usmívá a zavírá za mnou dveře. Přijždím na třetí místo, musím chvíli zvonit, než mladá strážná otevře: „Co s tím mám dělat? Komu mám zavolat?“ Je překvapena a ptá se: „Nevím, co mám podniknout, nikdo mi nic neřekl“ a zavírá se znovu ve vratnici...

Na čtvrté adrese je velký průmyslový závod, který z obou stran omývají vody bouřící řeky. V prostorách vratnice jsou čtyři muži, které stručně informuji. Jeden, podle oděvu zřejmě údržbář, se zasměje: „Tak je to tady, ještě dobře, že máme všechna čerpadla připravena!“ obrací se na mladšího kolegu. Jeden z vratných bere telefon, zatímco údržbář odchází na nádvoří, aby se dal do práce.

Jedu dál městem, abych předal zprávu do rozsáhlého průmyslového závodu na předměstí. Zastihuji zde staršího muže, který je úplně bezradný: „Co s tím, teď v noci? Co mám dě-

lat?“ „Jistě máte nějakou pohotovost, v takovém mamutím podniku jsou jistě požárníci nebo něco podobného,“ napovídám a odcházím. Za několik minut jsem v dalším velkém závodě, kde zastihuji dva starší muže. Jeden se zasměje: „Velká voda? To už jsme tady měli, dáme si zase židle na stůl a budeme se dívat na jezero,“ vtipkuje. Druhý mezitím bere do rukou červenou složku.

Odjíždím na poslední adresu. Zde jsou v uzamčené vratnici dvě ženy. Starší si posteskuje: „To už máme zase ve sklepech vodu, bydlíme přímo u řeky“ a svěsí hlavu. Mladší se rozcílí: „Nač tedy stavěli ty hráze? Co to má za smysl? Nejsou to zbytečně vyhozené peníze, když to stejně nepomůže?“ vrtí hlavou, zatímco starší žena vytáčí telefonní číslo.

Vracím se na poštu, přebírám ještě několik telegramů a rozvážím je. Po cestě se mé myšlenky stále vrací k povodni. Už několik dnů prší a teploty se pohybují stále okolo nuly. Nikomu to nic nenapovědělo? Sleduji již druhý den, jak stoupá voda v říčním korytě. Dnes to bylo téměř hmatatelné, jak šla hladina vzhůru. Je možné, že lidé, kteří mají řeku sledovat, zanedbali svou povinnost? Nebo byla jejich pozornost ještě otupena z předešlé silvestrovské noci? Taková trestuhodná nedbalost! Proč nebyly brány v úvahu již dříve všechny okolnosti? Nebral snad někdo stoupající

řeku na lehkou váhu? Muselo to vše dojít až do krajnosti?

Ještě po návratu domů přemýšlím nad situací kolem vody. Povodeň hrozí zatopením několika důležitých továren... Není to podobné i v duchovní oblasti? Denně vidím naplnění proctví o závěru dějin... Kolik varování jsem již slyšel. Jak to vše ke mně promlouvá? Jsem v pohotovosti jako v těch dvou továrnách? Mám vše přezkoušeno, jsem připraven? Nebo se raději podívám na situaci pěkně z vysoka, abych získal přehled?

Nebudu nakonec také překvapen? Nebudu bezradný, vím co mám dělat? Nebo nevím, kam se obrátit o pomoc, znám důležité telefonní číslo? Co nyní v temné noci, když je kolem černá tma? Leží mi na srdci více můj sklep, mé zásoby, nebo všechno kolem mne? Jsou mi dražší mé poklady, nebo životy mých bližních? Nepostavím si nakonec židli taky na stůl, abych se díval, jak všechno plave?

Jak jsem já osobně připraven? Nezaštihne mne ta naléhavá zpráva o Ježíšově návratu nepřipraveného?

„Buďte připraveni a vaše lampy ať hoří. Buďte jako lidé, kteří čekají na svého Pána až se vrátí...“ (Luk 12, 35)

„Bděte, neboť nevíte, kdy pán domu přijde, zda večer, či o půlnoci, nebo za kuropění, nebo ráno.“ (Mar 13,35)

VLADIMÍR SPURNÝ

Nemám člověka

[Jan 5,7]

Je paradoxní, že ve velkoměstech lidských mravenišť žije nejvíce opuštěných, opomíjených osob. Umírají často, aniž by sousedé o tom věděli. Ale i v mnohých rodinách žijí staří, přehlížení lidé a jsou na tom někdy hůř než ta samotářka se svou kočičkou. Nikdo jim nerozumí, mladí pro ně nemají čas, dětem se zdají podivínští. Nikdo se jim nepřiblíží natolik, aby se mu mohli se svou starostí, bolestí, nouzí a touhou svěřit.

Jsou ovšem i takoví, kteří jsou sice zahrnuti lidskou pozorností, ale přece jsou opuštěni — buď od partnera nebo společnosti. Očekává se od nich, aby „reprezentovali“ rodinu nebo skupinu, ale jejich duše marně žízní po slovu porozumění. Mnozí jim závidí štěstí, ale oni jsou namnoze nešťastní a bolí je prázdnota a nepochopení lidí, jež jsou jim blízko, a přece tak vzdálení.

Pán Ježíš měl zvláštní cit pro tyto opuštěné. Neušel mu mezi zástupy tajný dotek víry trpící ženy anebo prázdnotný žaludek vzkríšené Jairovy dcerky. Nebyl to jen Zacheus ukrytý v koruně

stromu nebo hříšnice v domě Šimona farizea, ale i mnozí bezejmenní. Navazoval styk s těmi osamělými: „Přiveď svého muže.“ „Co chceš, ať učiním?“ „Chceš být zdrav?“ Ač se to zdálo samozřejmé, tyto otázky naznačovaly těm osamoceným mezi lidmi, že se o ně někdo zajímá, že je zde někdo, komu není lhostejná jejich bída. Byl to Bratr mezi bratry. Ten, na něž byla soustředěná touha věků — od pádu prvních lidí až do jeho vystoupení mezi zástupy na břehu Jordánu.

Možná si také připadáš jako opuštěný a žijící v bídě, i když máš co jíst a žiješ uprostřed své rodiny a známých lidí, a přece „nemáš člověka“. Pamatuj, že i za tebou přišel Bratr, hledá tě a má tě rád. Stačí uslyšet jeho slovo, vyjít na novou cestu. Můžeš se stát novým člověkem, s novým výhledem a novými perspektivami. Můžeš být klidným a radostným, třeba uprostřed problémů a neštěstí. Nezapomeň, tvůj Bratr přišel pro tebe, čeká na tebe, abys nemusel říkat: Nemám člověka, ale abys věděl, že máš Bratra.

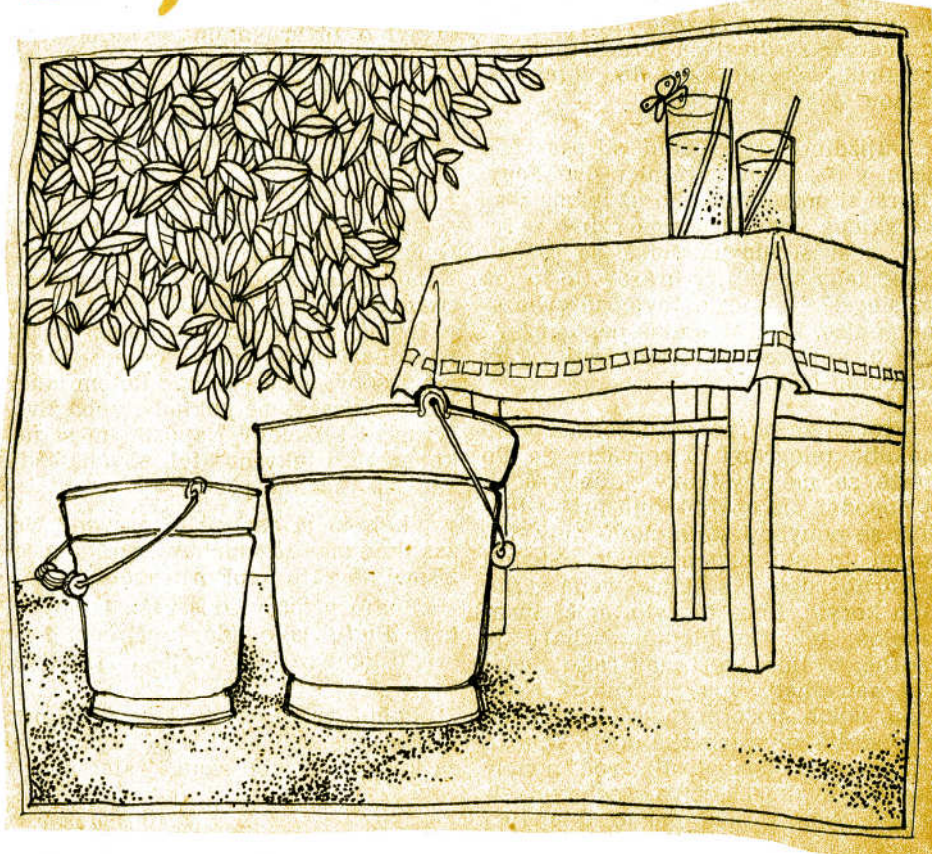
R. GOMOLA

největší kousek

O POČÁTKU

V současnosti se doba mezi vznikem významného vědeckého objevu a jeho rozšířením alespoň do určité obecné povědomosti odhaduje asi na padesát let. Mezi tuto povědomost se dostala i teorie pokoušející se vysvětlit vznik našeho vesmíru „velkým třeskem“. Ať již souhlasíme, či nesouhlasíme, (obávám se, že naše nevědomost při tom bude často stejná), nabízí se otázka: „A co bylo před «velkým třeskem»?“ Americký teoretický fyzik Weinberg ve své knize „První tři minuty“ (rozumí se první tři minuty vývoje vesmíru po „velkém třesku“) klade možnou protitázku, zda má vůbec smysl se takto ptát, zda naše pojetí času je vhodné pro podobné rozvahy. Sovětský akademik Šklovskij v eseji, uveřejněné v roce 1986 ve Světové literatuře, uvažuje zajímavým, zhruba následujícím způsobem — nemíníme-li zůstat materialisty, musíme připustit, že vesmír vznikl, či byl vytvořen, z ničeho. Jestliže však materialisty zůstaneme, odpovídá větou z Gogola: „Když nebylo nic, čert ví, co to bylo“, nebo jinou možnou „dětskou“ odpovědí: „Jaképak problémy, děti? Žijeme přece v nejlepším ze všech světů“, což pak převádí do mluvy vědecké. V poslední době se totiž začíná postupně hovořit i v širších kruzích o tzv. antropickém principu. Zjistily se překvapující vzájemné vztahy mezi veličinami mikrosvěta (atomy a částice ještě menší) a makrosvěta (hvězdy, galaxie, vesmír), které jsou na první pohled zcela nesusměřitelné. Vypadá to, že všechny základní veličiny a konstanty, jež dle současných názorů určují vývoj vesmíru, mají právě takové hodnoty, které jedině umožňují existenci rozumného života. Proto princip antropický (anthropos = člověk). K tomu akademik Šklovskij — pokud nechceme opustit materialistické stanovisko, nemůžeme uvažovat o tom, že vesmír zde je pouze proto, aby v něm vznikl život, dokonce rozumný život. Dále pak nabízí pohled na možnou existenci mnoha, či nekonečně mnoha vesmírů. Jsou to myšlenky, před kterými stojíme s úžasem a k jejichž jádru (ať již s odmítnutím či souhlasem) budeme jen velmi těžko pronikat, to je třeba si znovu uvědomit. A tak nám zbývá to, čím miníme či nemíníme zůstat, co chceme či nechceme opustit. Můžeme totiž v radostné pokoře vyznat s apoštolem Pavlem: „Virou poznáváme, že svět byl stvořen Božím slovem, takže to, co vidíme, nepovstalo z něčeho, co zde už bylo.“ (Žid 11,3) Pane Bože, děkujeme, že jsi to Ty, který z ničeho tvoříš velké věci, že tak činíš i v našem životě a my to můžeme poznávat.

Dr. M. T

Said byl malý kluk, ale vždycky si vybral to největší a nejlepší ze všeho. Když si hrál se svým bratrem, dvojčetem Fuadem, bral si ty největší a nejlepší hračky, největší míč, ale malé věci nechával pro svého bratra. Také při jídle musel mít ten největší kousek dortu.

Maminka ho už mnohokrát upozorňovala, že je sobecký a vysvětlila mu, že sobectví je hřích. Said vždycky slíbil, že se změní, ale nikdy to nedržel.

Jednoho dne šli všichni společně na farmu k dědečkovi. Said se těšil, že si tam budou hrát. Když tam přijeli, uviděli dědečka, jak přenáší hlínu z místa na místo. Když je dědeček uviděl, řekl: „Víte, co dělám? Nosím hlínu a dávám ji rostlinám ke kořenům.“ „My ti pomůžeme,“ řekli chlapci. „Přišli jste jako na zavalanou, opravdu v pravý čas, abyste mi pomohli,“ řekl dědeček. Pak donesl dva kbelíky, jeden byl větší a druhý menší. Otočil se k Saidovi, mrkl na něho a řekl: „Ty si vybíráš vždycky velké věci, tak si vezmi ten velký kbelík.“ V tu chvíli si Said uvědomil, že si dědeček dobře pamatuje, že si vždycky

vybírá ze všeho ten největší a nejlepší kousek. Když měl kbelík plný hlíny a nesl ji k rostlinám, pochopil, že vybírání větších kousků není vždycky to nejlepší. Uvědomil si, že bratr Fuad má lehčí kbelík než on. Po dvou hodinách pocítil Said pořádnou únavu, poznal to i dědeček s Fuadem. Said bratrovi řekl: „Prosím tě, vyměňme si kbelíky, já budu zase nosit ten tvůj. Za chvíli Said pocítil, že se mu vrátila síla, protože nošení malého kbelíku nedá tolik práce a není tak vysilující. Když práci skončili, dědeček vešel do domu a když opět vyšel, nesl dvě sklenice džusu. Said si všiml, že jedna sklenice je o něco větší než ta druhá, ale vybral si tentokrát tu menší. Dědeček se ho zeptal: „To je divné, proč sis, Saide, nevzal tu větší sklenici?“ Said řekl: „Chci, aby Fuad dostal tu největší, protože nosil za mne ten větší kbelík.“ Dědeček spokojeně kývl. A Said dodal: „Už nechci být sobeckým a ode dneška se to chci opravdu učit, protože teď už vím, že největší kousek není vždycky to nejlepší.“

Z arabštiny převyprávěla
Zuzka D.

Přirozená strava je ten nejlepší lék. Ale nemůžeme hovořit jen o přijímání potravy, protože kde je příjem, tam je i výdej. Je třeba se zmínit o vyměšování, a tím tedy zároveň o čištění.

Všude, kde se uskutečňuje látková výměna — a ta probíhá ve všech buňkách těla, ve všech orgánech — nejenom získáváme energii, ale současně zůstávají z látkové výměny různé odpady a dokonce jedy, které musí tělo vyloučit. Musíme se jich zbavovat každý den. V případě, že se tak nestane, shromažďují se odpadové produkty v buňkách, mezi buňkami, ve tkáních a orgánech. A to vede k narušení krevního oběhu, narušení funkcí a nakonec k onemocnění.

Čistit tedy znamená zavést znovu pořádek, předcházet nemocem a v případě, že už nastalo narušení látkové výměny, i léčit. Čistota je nutný předpoklad zdraví jakož i léčení.

Jakým způsobem můžeme čistit vnitřní orgány? Které „čisticí prostředky“ máme k dispozici? Odpad vzniká ve všech buňkách těla. Musí být převeden lymfou (mízou) a krevním oběhem k orgánům, které se starají o příslušné vyměšování. K vyměšovací orgánům patří tlusté střevo, ledviny, plíce a kůže.

Všechny buňky v těle, tkáně a orgány potřebují jako „čisticí prostředek“ dostatek vody — čisté, zdravé, bez cizích přísad. Važme si proto dobré vody, ta má dnes velkou cenu.

Urologové důrazně vyžadují, aby člověk vypil denně přibližně 3 litry tekutin. Znovu zdůrazňuji: všechny

vylučovací orgány potřebují ke své normální funkci, totiž k vylučování odpadových látek a jedů, dostatek vody.

Nedostatek vody brzdí tvoření hlehu, omezuje působení trávicích enzymů a růst normální a potřebné bakteriální flóry. Proto je dobrým zvykem, když člověk pije hned po ránu sklenici vody a povzbudí tím tělo k jeho „čisticí práci“. Léčení začíná vždy čištěním.

Lidé odpradáva znali různé léčebné čisticí kúry, jejichž účelem nebylo

MUDr. E. SCHNEIDER

nic jiného, než docílit oživení a povzbuzení látkové výměny, a tím normalizovat nebo způsobit častější vylučování konečných produktů látkové výměny.

Cesty, které vedou k čištění těla, jsou různé. Uvádím jen některé, jako půst, pití šťáv při půstu, dieta syrové stravy, čaje různých směsí a kombinací, saláty z rostlin, potní kúry a jiné. Velký význam má použití čerstvých léčivých rostlin, také kopřiv, česneku, pampelišky. Snahu po čištění podporuje hluboké dýchání, dostatek pohybu na čerstvém vzduchu, vegetářská potrava a omezení soli.

U praktického provádění očistné kúry nezapomínáme ani na starou osvědčenou kúru s jalovcovými bobulkami, kterou doporučuje Kneipp. Při této kúře rozkoušeme a sníme první den 4 bobulky a následující dny vždy o jednu bobulku více až ke 12. dni, kdy jich sníme 15. Toto množství nemusíme sníst najednou, můžeme je přijmout během dne v několika porcích. Pak postupujeme pozpátku, každý den ubíráme jednu bobulku, až skončíme u čtyř jako na začátku. Takto prováděnou kúru můžeme opakovat až pětkrát. Působí velmi silně na látkovou výměnu. Nesmí ji však používat lidé, kteří mají nemocné ledviny.

Kúry, které používáme k očištění, jsou důležité zvláště pro lidi ve městech, kteří jsou odtrženi od přírodního způsobu života. Kúrou nejen zbavujeme organismus různých odpadů a poskytujeme mu novou sílu, ale také předcházíme různým nemocem.

KDYŽ ČAS VŠE ODVĚJE

Tu starou paní znal v okolí každý. Několik desetiletí konala pečlivě práci vedoucí. Všichni věděli, že žije pro své povolání. Opravdu žena na svém místě.

Pak přišel den, kdy její práci přebraly mladé ruce. Mnozí se snad na tento úsek života — „čas, kdy nic nemusíš“ — těší. Pro tuto ženu však náhle ztratil život smysl i obsah. Po letech plodné práce přišel čas nicnedělání a bezcílnosti. Dala k dispozici svůj dobře zařízený byt a přijala mansardu. Pak se již odvíjela neutěšená léta stáří, následovala nemocnice, nemoc a smrt. O její odborné dovednosti a letité práci se nikdo nezmínil. Mluvílo se pouze o nepořádku, který ve světničce po ní zůstal.

Kdo je schopen hodnotit život? V bibli čteme o Bohu, že do celého stvoření vložil smysl a řád. Den — noc, setba — žně, i hvězdnatá obloha nad námi svědčí o rytmu a pořádku. Když Bůh vložil světořící řád do vesmíru a přírody, ukázal nám tím, jak důležitý je řád i v našem životě. Proto dal ve Starém i Novém zákoně své rady a deset příkázání.

Přesto naše snaha po vnějším a vnitřním uspořádání není vším. Dokázal to Pán Ježíš tím, že nasadil svůj život, přeformoval naše vztahy k Bohu a vložil do nich nový řád, sahající do věčnosti. Není tedy rozhodující, co mám za sebou, ale komu patřím.

A. BARTA

PONOS MĚ

Nelekejte se, nejde o omyl, ani tis-
kařský šotek. Je to jen výraz dvoule-
tého děvčátka, který použilo při ne-
dávne procházce.

Slunce se již sklánělo ke kopcům
a děti šly spolu se mnou mezi kalu-
žemi po staré cestě. Chlapec se mě
držel za ruku a kladl nesčetné otáz-
ky. Zato jeho mladší sestřička se držet
nechce. Jako by nám chtěla stále do-
kazovat, že její vzdorovitý věk jí dává
dostatek síly být nezávislou, nespou-
tanou, prostě samostatnou. Znovu
jsem jí nabídl volnou ruku, ale Vero-
nika se prostě držet nebude. Volal
jsem na ni, abych ji varoval, ale opo-
jena volností, neslyší. Skotačivě utíká
od otevřené, podané dlaně. Užívá si
svobody podle svého. Ne však dlouho.
Hned první větve přes cestu znamenají
koniec její volnosti. Místo smíchu —
pláč. Skotačivou volnost vystřídala
smutné zjetí. Verunka leží v zjetí
louže a nařiká. Spěcháme k ní. Zá-
měrně jí podávám stále volnou dlaně.
Sleduji její oči, které mne přes velké
slzy hledají, a ze rtů slyším mezi vzly-
ky známou prosbu: „Ponos mě.“ Chce
se přitulit do tátovy náruče.

Zřejmě vás napadá otázka, jak jsem
pak mohl vést mezi kalužemi Honzí-
ka. Až do té chvíle se mne stále držel
a viděl, kam přivedla neposlušnost je-
ho sestřičku. Proto jsem jej nechal
jít samotného, bez držení za ruku,
vedle nás. Snad pocítoval důvěru, kte-
rou jsem mu projevil za jeho posluš-
nost a snažil se nezklamat ji. Věděl,
že nejde sám, dál jsem šel vedle něj
a on se cítil bezpečný, vedený mým
pohledem a radami.

Dnes jsem si na tuto příhodu vzpo-
mněl a v uších mi zazněla slova Pána
Ježíše: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale
nemocní.“ A tím nemocným jsem já.
Možná cítíš totéž. My, křesťané dvacá-
tého století, jsme nemocnými vzbou-

řenci s chatrnou loďkou na rozbouře-
ném moři. Jak velké a hluboké pravdy
jsme poznali z Božího slova. Kolik
zkušeností s naším Pánem jsme proži-
li. Každý den nás Spasitel přesvědčuje
o své touze a odhodlání zachránit nás.
A přesto se znovu a znovu bouříme.
Jeho milující dlaně nám připadá těsná.
Toužíme po domnělé svobodě, ale kon-
číme jako trosečníci v zjetí vlastní-
ho hříchu. Moudrost přísloví nás va-
ruje: Pýcha předchází pád.

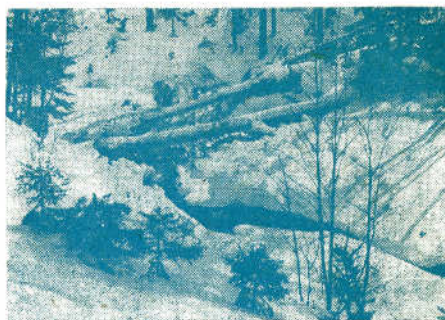
Ale co dělat, když jsme v zjetí své-
ho hříchu, v louži? Verunka je nám
nevědomky příkladem. Tak jako ona,
nesnažme se sami vyprostit ze své ka-
luže hříchu. Nechtějme se ke Spasite-
li vrátit, až budeme čistí, lepší nebo
snad dobří lidé. Toho se nedočkáme.
Musíme začít znovu.

Prosme o nové spojení, o obnovený
vztah. Chtějme do jisté náruče Za-
chránce. Bible o něm říká: „Jako pas-
týř stádo své pásti bude, do náručí
svého shromáždí jehňátka a v klíně
svém je ponese, březí pak poznenáhlu
povede.“ (Iz 40,11)

Musíš se rozhodnout, jak se zacho-
váš — buď jako Veronika, nebo jako
Honzíka. Pokud cítíš jistou Boží dlaně,
drž se jí pevně, cele doufej v Ježíše
Krista a nechej se i nadále vést. Jedině
ve spojení s Pánem může růst na-
še poznání a důvěra až k vítězné svo-
bodě, kdy půjdeme bezpečně po boku
svého Přítele chránění jeho nesmír-
nou láskou. Volejme s žalmistou:
„Cesty své, Hospodine, uveď mi v zná-
most a stezkám svým mne vyuč.“ Pak
důvěřujme Boží odpovědi: „Dám ti
prozíravost, ukážu ti cestu, kterou
půjdeš, budu ti radit, spočíne na tobě
mé oko.“ (Ž 25,4; 32,8)

Možná se nám poslušnost bude ně-
kdy zdát svazující a ze Spasitelovy
dlaně se vytrhneme. Ani potom se ne-
musíme vzdát. Až poznáme svůj omyl,
začneme nový růst opět v náruči Spa-
sitele. On nás zná nejlépe. Dovolme
svému srdci vyslovit tu dnešními lid-
mi tak často skrývanou touhou po ná-
ruči klidu, pokoje, po náruči Ježíše
Krista: „Pane, prosím, nes mě.“

JAN FÜRST

NADĚJE

Naděje ...

Maličká jiskřička ...

Chránit ji musíš vírou
koldokola ...

Když je ti nejhůř,
potichu „doufej“ —
volá ...

Nesmíš se ohlédnout,
radí ti hledět
jen vpřed ...

a Boha se uchopit ...
Vždyť umírá naposled
naděje ...

V. GAJDOŠIKOVÁ

SVÁTEČNÍ DEN STVOŘENÍ

Ustanovení soboty jako svátečního
dne stvoření požadoval profesor pro-
testantské teologie v Tübingen, Jürgen
Moltmann. Na synodu evangelické
církve ve Frankfurtu n. M. řekl, že
bychom měli v tento den co nejméně
poškozovat životní prostředí a vzdát
se například používání automobilů. Ve
své přednášce k hlavnímu tématu sy-
nodu „Žít ve stvoření“ poukázal Molt-
mann na to, že ustanovení starozakon-
ního sabatu, který odpovídá sobotě,
obsahuje „tak mnoho ekologické
moudrosti“, že ji můžeme označit za
„Boží ekologickou politiku“ pro stvo-
ření.

Týdenní sobota není jen dnem odpo-
činku pro člověka, ale také dnem
„kdy by člověk neměl zasahovat do
stvoření, právě proto aby opět mohl
vnímat a přijímat přírodu jako Boží
stvoření.“ Moltmann dále navrhl, aby
lidé přerušili svůj pracovní cyklus
„sobotními roky“, místo aby byli od-
chodem do důchodu předčasně vylou-
čení z aktivního života. V hospodář-
ství by měla být pole v pravidelných

KDO JSI?

Jsi stavitel, nebo divák?

Zvedáš se na křídlech, nebo padáš jako střela?

Jsi pomalu tekoucím olejem, nebo kvasícím vínem?

Jsi jako tichá voda, nebo jako vodopád?

Dáváš, nebo bereš?

Děláš, nebo mluvíš?

Usmíváš se, nebo koušeš?

Jsi brašnou, nebo komínem?

Uzdravuješ, nebo jsi příčinou nemoci?

Jsi lvem, nebo liškou?

Jsi modrým pobřežím, nebo špinavou zemí?

Přicházíš, abys pomohl, nebo odcházíš za „lepším“?

Neseš lidem radost, nebo bolest?

Co odpovíš, když se zeptají: Kdo jsi?

(Z arabské moudrosti)

intervalech po určitý čas ponechána ladem místo umělého hnojení, kterým se sice krátkodobě zvyšují výnosy, ale dlouhodobě zamožuje půda. Dále evangelický teolog obhajoval všeobecné prohlášení o „právech země, zvířat a rostlin“, podobně jako existuje „Všeobecná deklarace lidských práv“ vyhlášená Organizací spojených národů. Práva rostlin a zvířat byla falešným výkladem starozákonního příkazu: „Podmaňte zemi!“ znevážena; k tomu je třeba ještě připojit právo užívání země člověkem, které bylo dáno celému lidstvu, a je jednostranně využíváno průmyslovými státy na účet rozvojových zemí. „Náš hospodářský systém žije z hladu třetího světa,“ řekl profesor Moltmann.

NÁBOŽENSKÁ SVOBODA

Ve své zprávě na výročním zasedání tajemníků „Christian World Communion“ informoval tajemník „Mezinárodního sdružení na obranu a podporu náboženské svobody“ o úrovni náboženské svobody v různých zemích světa. Generální tajemník této organizace, dr. Gianfranco Rossi, řekl, že ve spolupráci s příslušnou komisí OSN pro lidská práva a jejími podvýbory došli k závěru, že v letech 1985/86 byly náboženské svobody potlačovány především v Pákistánu, Burundi a Albánii.

300 000 ADVENTISTŮ V BRAZÍLI

Na 10 miliónů již vzrostl v Brazílii počet křesťanů, kteří své křesťanství opravdu prožívají v praxi. 20 % obyvatel se dnes formálně hlásí k evangelickému křesťanství. Brazílie patří k zemím, ve kterých již dávno adventní hnutí zapustilo své kořeny a dnes má zde naše církve bohatě rozvinuté školství a lékařskou zdravotní službu. Ze 715 000 adventistů Jižní Ameriky žije přibližně 300 000 právě v Brazílii.

MÉNĚ KÁVY, MÉNĚ INFARKTŮ

Kdo vypije denně několik šálků kávy, nese více než dvojnásobné riziko, že bude mít problémy se srdcem, na rozdíl od toho, kdo kávu nepije — vyplývá to ze zprávy lékařské fakulty v Baltimore.

Podle této zprávy je pití kávy pro vznik srdečních onemocnění, infarktů atd. nebezpečnější než kouření, vysoký krevní tlak, zvýšený obsah cholesterolu, stáří a další faktory. Kdo tedy kávu nepije, má podstatně větší šanci, že nepodlehne srdečním onemocněním.

ČESTNÝ DOKTORÁT PRO B. B. BEACHE

Dne 9. 4. 1987 byla dr. B. B. Beachovi v modlitebně adventistů s. d. ve Varšavě udělena nadkonfesijní Křesťanskou teologickou akademií ve Varšově hodnost doktora teologie honoris causa. Záběry ze slavnosti vysílala polská televize. Přítomni byli církevní představitelé i zástupci vlády v čele s ministrem pro náboženské záležitosti prof. A. Lopatkou.

Dr. Beach, vedoucí oddělení pro styk s veřejností Generální konference CASD byl touto hodností poctěn za svou literární činnost, za úsilí o dobré vztahy mezi církvemi, práci pro mír a náboženskou svobodu, právě tak, jako za pozitivní chápání poměru církve a státu a v neposlední řadě pro své přátelské kontakty s Polskem, které trvají již čtvrt století.

Poslední Neevropan, kterému byl tento titul udělen, byl baptistický kazatel dr. Billy Graham.

UNIVERZITA MORMONŮ V JERUZALÉMĚ

Jeruzalém má novou dominantu. Hned vedle Hebrejské univerzity se zvedá desetipatrová novostavba mormonské univerzity. Brzy začne pro 3000 studentů a profesorský sbor vyučování. Již před třemi léty byl prodán tento mimořádně výhodný pozemek. Předpokladem transakce byl podpis na smlouvě, ve které se „Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů“ zavázala, že nebude misionářit mezi Židy. Doposud bylo v Izraeli jen nemnoho mormonů. Nejen ortodoxní Židé, ale i křesťané se dívají na nově přijíždějící spoluobčany se smíšenými pocity.

NOVÝ ZÁKON A ŽALMY V ČLR

Jak sdělila švýcarská biblická společnost, byl vytištěn zjednodušeným čínským písmem Nový zákon a Žalmy. Jde o prvé vydání biblického textu zjednodušeným čínským písmem. 100 tisíc exemplářů kapesního vydání Nového zákona a Žalmů bylo vydáno v Šanghaji.

Tento krok je proto tak důležitý, protože na čínských školách se již dvacet let učí zjednodušenému písmu. Nejmladší čínská generace, která dříve užívané písmo neznala, tedy neměla možnost používat vydání bible, které pořídila v nedávné době Rada křesťanů.

Překlad Nového zákona a Žalmů je kolektivním dílem. Překladačská skupina bude pokračovat v překládání Starého zákona, takže se očekává, že brzy bude vydána tímto písmem celá bible.

ISLÁM V EVROPĚ

V západní Evropě se v poslední době mimořádně šíří vlna islámu. Kromě přistěhovalců podporují islám především někteří magnáti, kteří se stali muslimy a horlivě šíří své nové náboženství. A tak v Evropě již řada lidí konvertovala k islámu a dokonce se zde stavějí mešity. Například v Římě bude letos postavena mešita s 13 kópulemi a minaretem. V Římě je asi 50 000 muslimů, v celé Itálii asi 300 tisíc. Ročně zde konvertuje asi 150 osob. Ve Francii údajně přestoupilo k islámu asi 200 000 osob, mezi nimi také význačné osobnosti kulturního života jako Roger Garaudy. Islámská vlna má v Evropě protizápadní charakter.

NOVÝ PREZIDENT KEC

Novým prezidentem Konference evropských církví se po 9. valném shromáždění poprvé stal zástupce pravoslavné církve, metropolita leningradský a novgorodský, Alexij.

SVĚCENÍ NEDELE PRIVILEGIEM KATOLICKÉ CÍRKVE

Z nedůslednosti obvinil nedávno anglický autor Gerard Noel v londýnském týdeníku „Catholic Herald“ všechny, kteří tvrdí, že zakládají svou víru pouze na Písmu a „světí místo biblického sedmého dne první den týdne“. Katolická církev přece změnila sobotu — biblický den odpočinku — na neděli. A tak téměř všechny církve, když světí neděli, následují nikoliv Písmo, ale lidskou tradici.

ADRA POMÁHÁ

Sedm tun oděvů různých velikostí zaslala německá odbočka organizace ADRA z Darmstadtu do Chile, kde je převzala tamní partnerská organizace, aby je rozdělila potřebným. Současně bylo odesláno také 30 nemocničních lůžek, 15 šicích strojů pro kursy šití a 1 traktor pro projekt, který zde ADRA chystá. Nedlouho předtím zaslala tato organizace 14 tun oděvů do Etiopie.

UKAZATEL

Každý rozumný člověk se určitým způsobem orientuje — ať podle ukazatelů podél cesty, po které jde, anebo programově podle mapy, kterou si na cestu vzal. Lidé, kteří jdou životem bez cíle, žijí ze dne na den a jednají podle toho, co je právě potká, obvykle nikam nedojdou.

Chce-li člověk někam dojít, musí znát nejen cíl své cesty a způsob, jak se tam dostane, ale především cestu, po které má jít. Odpovědný život je bez ukazatelů, tedy bez pokynů, a proto bez zacílení, nemožný. Pro věřícího člověka je mapou, podle které se má orientovat, i ukazatelem na cestě života Písmo svaté.

Ten, kdo v těžkém terénu v horách zabloudiv, ví, jak nesmírně důležité jsou právě

v obtížných podmínkách rozcestníky, které ukazují, kudy máme jít dál. Buďme vděční za Písmo svaté, které nejen před námi vytyčuje cíl a orientuje nás na cestě života, abychom nezabloudili, ale také nám na tuto cestu svítí. Písmo svaté je pro nás i v té nejobtížnější životní situaci jasným ukazatelem na cestě do Božího království.

Rok 1988 je novou možností, kterou nám Bůh dává. Z Boží milosti můžeme pokračovat na cestě života ne v nejistotě, sami, bez cíle, ale v jistotě víry, že ten, který v nás začal své dobré dílo, nás také bezpečně dovede ke svému cíli (Fil 1,6). A právě proto nám dává své rady na cestu, své ukazatele, své šipky. Spolehní se na jeho vedení! LS